

บริษัท แมนูลิฟี่ ประกันชีวิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

และบริษัทย่อย

รายงาน และ งบการเงินรวม

31 ธันวาคม 2558

Building a better
working world

EY Office Limited
33rd Floor, Lake Rajada Office Complex
193/136-137 Rajadapisek Road
Klongtoey, Bangkok 10110
G.P.O.Box 1047, Bangkok 10501, Thailand
Tel: +66 2264 9090
Fax: +66 2264 0789-90
ey.com

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด
ชั้น 33 อาคารเลกัรชดา
193/136-137 ถนนรัชดาภิเษก
คลองเตย กรุงเทพฯ 10110
ตู้ ป.ณ. 1047 กรุงเทพฯ 10501
โทรศัพท์: +66 2264 9090
โทรสาร: +66 2264 0789-90
ey.com

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท แมนูไลฟ์ ประกันชีวิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท แมนูไลฟ์ ประกันชีวิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญและหมายเหตุเรื่องอื่นๆ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท แมนูไลฟ์ ประกันชีวิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่องบการเงิน

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและการนำเสนอของงบการเงินเหล่านี้ โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ รวมถึงวางแผนและปฏิบัติตามตรวจสอบเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า งบการเงินปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีเกี่ยวกับจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน วิธีการตรวจสอบที่เลือกใช้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ในการประเมินความเสี่ยงดังกล่าว ผู้สอบบัญชีพิจารณาการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและการนำเสนอของงบการเงิน โดยถูกต้องตามที่ควรของกิจการ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกิจการ การตรวจสอบรวมถึงการประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีที่จัดทำขึ้น โดยผู้บริหาร รวมทั้งการประเมินการนำเสนอของงบการเงินโดยรวม

ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็น
ของข้าพเจ้า

ความเห็น

ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท แมนูไลฟ์ ประกันชีวิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และ
เฉพาะของบริษัท แมนูไลฟ์ ประกันชีวิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตาม
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

รัชดา ขงสวัสดิ์วาณิชย์

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4951

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ: 10 มีนาคม 2559

บริษัท แมนูไลฟ์ ประกันชีวิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 31 ธันวาคม 2557

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557	
สินทรัพย์					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	62,579,151	88,234,014	53,467,306	60,107,240
รายได้จากการลงทุนค้างรับ - สุทธิ	11	42,325,965	41,836,426	42,325,965	41,836,426
เบี้ยประกันภัยค้างรับ	7	31,954,711	56,437,048	31,954,711	56,437,048
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	8	980,142	1,315,575	980,142	1,315,575
สินทรัพย์ลงทุน					
เงินลงทุนในหลักทรัพย์					
เงินลงทุนเพื่อค้า - สุทธิ	9.1	396,277,150	308,522,977	396,277,150	308,522,977
เงินลงทุนเผื่อขาย - สุทธิ	9.2, 30, 31	3,214,693,889	3,262,882,800	3,144,935,747	3,183,809,797
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด - สุทธิ	9.3	6,264	6,157	6,264	6,157
เงินลงทุนทั่วไป - สุทธิ	9.4	300,000	300,000	300,000	300,000
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - สุทธิ		3,611,277,303	3,571,711,934	3,541,519,161	3,492,638,931
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	10	-	-	179,999,930	179,999,930
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	11	190,724,001	211,321,582	190,715,351	211,290,294
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	12	168,394,798	170,615,402	167,936,179	169,949,060
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	13	8,298,100	7,775,468	7,658,277	6,962,826
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	14.1	3,973,912	3,973,912	-	-
สินทรัพย์อื่น - สุทธิ	28	42,632,872	42,279,801	26,345,917	25,802,695
รวมสินทรัพย์		4,163,140,955	4,195,501,162	4,242,902,939	4,246,340,025

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท แมนูไลฟ์ ประกันชีวิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 31 ธันวาคม 2557

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สิน					
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	15	11,239,489	14,960,703	11,239,489	14,960,703
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย					
สำรองประกันชีวิต	16	3,368,776,171	3,188,372,320	3,368,776,171	3,188,372,320
ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่าย	17	87,999,828	86,407,296	87,999,828	86,407,296
สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	18	13,548,922	8,450,788	13,548,922	8,450,788
สำรองเบี้ยประกันภัย	19.1	24,712,328	34,831,761	24,712,328	34,831,761
หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์		9,792,091	9,831,456	9,792,091	9,831,456
ผลประโยชน์พนักงานค้างจ่าย	20	44,596,740	47,678,943	31,089,353	33,157,267
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	14.1	102,019,956	98,032,227	102,018,303	98,032,227
หนี้สินอื่น	28	327,413,833	303,222,049	314,859,984	289,420,210
รวมหนี้สิน		3,990,099,358	3,791,787,543	3,964,036,469	3,763,464,028
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น	21				
ทุนจดทะเบียน ออกจำหน่ายและชำระแล้ว					
หุ้นสามัญ 137,500,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท					
(31 ธันวาคม 2557: หุ้นสามัญ 115,500,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท)		1,375,000,000	1,155,000,000	1,375,000,000	1,155,000,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ		412,257,671	412,257,671	412,257,671	412,257,671
กำไรสะสม					
จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	22	1,526,304	1,526,304	1,526,304	1,526,304
ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม)		(1,980,404,898)	(1,492,620,046)	(1,837,807,335)	(1,371,363,841)
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น					
ส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย - สุทธิ					
จากภาษีเงินได้	9.7	327,893,600	285,448,272	327,889,830	285,455,863
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		136,272,677	361,612,201	278,866,470	482,875,997
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		36,768,920	42,101,418	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		173,041,597	403,713,619	278,866,470	482,875,997
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		4,163,140,955	4,195,501,162	4,242,902,939	4,246,340,025

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท แอมูโลฟ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2558	2557	2558	2557
กำไรหรือขาดทุน:				
รายได้				
เบี่ยงปรับกันภัยที่ถือเป็นรายได้สุทธิ	710,890,351	508,834,259	710,890,351	508,834,259
รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	6,529,758	410,818	6,529,758	410,818
รายได้จากการลงทุนสุทธิ	143,486,509	155,465,916	135,378,546	147,286,720
รวมรายได้	860,906,618	664,710,993	852,798,655	656,531,797
ค่าใช้จ่าย				
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย				
เงินสำรองประกันภัยเพิ่มขึ้นจากปีก่อน	180,403,851	39,024,974	180,403,851	39,024,974
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์และ				
ค่าใช้จ่ายในการจัดการผลประโยชน์	638,046,265	503,917,496	638,046,265	503,917,496
ค่าสินไหมทดแทนและ				
ค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน	50,826,530	36,840,256	50,826,530	36,840,256
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	27,710,752	88,324,803	27,710,752	88,324,803
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	69,340,643	74,597,805	69,340,643	74,597,805
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	24 493,997,028	452,576,263	326,436,290	267,359,771
รวมค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย	1,460,325,069	1,195,281,597	1,292,764,331	1,010,065,105
ขาดทุนจากการรับประกันภัย	(599,418,451)	(530,570,604)	(439,965,676)	(353,533,308)
กำไรจากเงินลงทุน	9,625,649	28,596,609	9,625,649	28,596,609
กำไร (ขาดทุน) จากการปรับมูลค่าสุทธิรวม	(50,488,716)	41,005,053	(50,138,273)	41,042,812
รายได้อื่น				
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	135,501,952	154,311,246	-	-
อื่นๆ	937,709	206,713	4,672,666	3,943,536
รวมรายได้อื่น	136,439,661	154,517,959	4,672,666	3,943,536
ขาดทุนจากการดำเนินงาน	(503,841,857)	(306,450,983)	(475,805,634)	(279,950,351)
เงินสมทบคณะกรรมการกำกับและ				
ส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย	1,058,144	895,164	1,058,144	895,164
เงินสมทบกองทุนประกันชีวิต	34 719,626	510,146	719,626	510,146
ขาดทุนก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(505,619,627)	(307,856,293)	(477,583,404)	(281,355,661)
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	14.2 6,622,414	(8,415,850)	6,622,414	(8,415,850)
ขาดทุนสำหรับปี	(498,997,213)	(316,272,143)	(470,960,990)	(289,771,511)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท แมปูลิฟี่ ประกันชีวิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2558	2557	2558	2557
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น:				
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง:				
กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	57,271,063	251,860,207	57,262,801	251,867,798
กำไรจากการขายเงินลงทุนเพื่อขายที่โอนไปปรับรู้				
ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในระหว่างปี	(4,220,344)	(26,077,857)	(4,220,344)	(26,077,857)
โอนกลับรายการ (กำไร) ขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย				
เนื่องจากถือจนครบกำหนด	7,591	(59,871)	-	(46,694)
รวมรายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง	53,058,310	225,722,479	53,042,457	225,743,247
หัก : ภาษีเงินได้	14.2	(10,610,143)	(10,608,490)	(45,148,650)
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
- สูทิจากภาษีเงินได้	42,448,167	180,576,464	42,433,967	180,594,597
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง:				
กำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	5,877,024	-	4,517,496	-
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง	5,877,024	-	4,517,496	-
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	48,325,191	180,576,464	46,951,463	180,594,597
ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	(450,672,022)	(135,695,679)	(424,009,527)	(109,176,914)
การแบ่งปันขาดทุนสำหรับปี:				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ	(493,389,969)	(313,373,561)	(470,960,990)	(289,771,511)
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(5,607,244)	(2,898,582)		
	(498,997,213)	(316,272,143)		
การแบ่งปันขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี:				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ	(445,339,524)	(132,798,923)	(424,009,527)	(109,176,914)
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(5,332,498)	(2,896,756)		
	(450,672,022)	(135,695,679)		
กำไรต่อหุ้น:				
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน				
ขาดทุนสำหรับปีส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ	27	(3.73)	(3.10)	(2.86)
จำนวนหุ้นสามัญถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)		132,436,986	101,215,068	132,436,986

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท แมงไฉ่ ประจักษ์วิวัฒน์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม									
	ส่วนที่ถือหุ้นของบริษัทฯ									
	ทุนที่ออก	ส่วนเกิน	กำไรสะสม	ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ	ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ	ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ	ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ	ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ	ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ	รวม
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	935,000,000	412,257,671	1,526,304	(1,179,246,485)	104,871,808	274,409,298	-	-	274,409,298	274,409,298
เพิ่มทุนหุ้นสามัญของบริษัทฯ	220,000,000	-	-	-	-	220,000,000	-	-	220,000,000	220,000,000
ผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของ บริษัทย่อยของบริษัทฯ	-	-	-	-	-	-	-	-	45,000,000	45,000,000
ขาดทุนสำหรับปี	-	-	(313,373,561)	(313,373,561)	-	(313,373,561)	(2,898,582)	(2,898,582)	(316,272,143)	(316,272,143)
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	180,576,464	180,576,464	-	-	180,576,464	180,576,464
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	(313,373,561)	(313,373,561)	180,576,464	(132,797,097)	(2,898,582)	(2,898,582)	(135,695,679)	(135,695,679)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557	1,155,000,000	412,257,671	1,526,304	(1,492,620,046)	285,448,272	361,612,201	42,101,418	42,101,418	403,713,619	403,713,619
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	1,155,000,000	412,257,671	1,526,304	(1,492,620,046)	285,448,272	361,612,201	42,101,418	42,101,418	403,713,619	403,713,619
เพิ่มทุนหุ้นสามัญของบริษัทฯ	220,000,000	-	-	-	-	220,000,000	-	-	220,000,000	220,000,000
ขาดทุนสำหรับปี	-	-	(493,389,969)	(493,389,969)	-	(493,389,969)	(5,607,244)	(5,607,244)	(498,997,213)	(498,997,213)
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	5,605,117	5,605,117	42,445,328	48,050,445	274,746	274,746	48,325,191	48,325,191
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	(487,784,852)	(487,784,852)	42,445,328	(445,339,524)	(5,332,498)	(5,332,498)	(450,672,022)	(450,672,022)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	1,375,000,000	412,257,671	1,526,304	(1,980,404,898)	327,893,600	136,272,677	36,768,920	36,768,920	173,041,597	173,041,597

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท แมงมูไฮไฟท์ ประกันชีวิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557

(หน่วย: บาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ

หมายเหตุ	ทุนที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	กำไรสะสม		รวม
			จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม)	
					องค์ประกอบอื่นของ
					ส่วนของผู้ถือหุ้น -
					ส่วนเกินทุน
					จากการวัดมูลค่า
					เงินลงทุนต่อขาย
					- อสุทธิจากภาษี
					เงินได้
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	935,000,000	412,257,671	1,526,304	(1,081,592,330)	104,861,266
เพิ่มทุนหุ้นสามัญของบริษัทฯ	220,000,000	-	-	-	220,000,000
ขาดทุนสำหรับปี	-	-	-	(289,771,511)	(289,771,511)
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	180,594,597
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	(289,771,511)	180,594,597
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557	1,155,000,000	412,257,671	1,526,304	(1,371,363,841)	(109,176,914)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	1,155,000,000	412,257,671	1,526,304	(1,371,363,841)	285,455,863
เพิ่มทุนหุ้นสามัญของบริษัทฯ	220,000,000	-	-	-	220,000,000
ขาดทุนสำหรับปี	-	-	-	(470,960,990)	(470,960,990)
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	4,517,496	42,433,967
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	(466,443,494)	42,433,967
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	1,375,000,000	412,257,671	1,526,304	(1,837,807,335)	327,889,830

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท แมงูโลฟ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2558	2557	2558	2557
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	601,029,435	435,808,003	601,029,435	435,808,003
ดอกเบี้ยรับ	113,796,863	128,897,884	113,786,748	128,834,076
เงินปันผลรับ	2,874,180	6,355,363	813,031	6,354,753
รายได้จากการลงทุนอื่น	33,129,870	58,934,236	26,415,263	52,445,895
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	110,779,514	159,064,031	-	-
รายได้อื่น	8,422,750	6,680,219	4,684,432	2,941,901
เงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยที่เกิดขึ้นระหว่างปี	(567,564,215)	(468,729,713)	(567,564,215)	(468,729,713)
เงินปันผลตามกรมธรรม์ประกันภัย	(4,194,211)	(4,408,868)	(4,194,211)	(4,408,868)
ค่าจ้างและค่าปิ่นหนึ่งจ่าย	(97,685,294)	(160,369,299)	(97,685,294)	(160,369,299)
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	(491,430)	(575,228)	(491,430)	(575,228)
ค่าธรรมเนียมและบริการจ่าย	(66,572,947)	(127,108,611)	-	-
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	(495,918,394)	(351,466,039)	(309,179,115)	(279,174,740)
ภาษีเงินได้	(2,251,688)	(5,901,848)	(3,316,410)	(5,901,848)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน	(364,645,567)	(322,819,870)	(235,701,766)	(292,775,068)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
กระแสเงินสดได้มา				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	605,850,590	1,090,865,347	495,850,590	769,865,347
เงินให้กู้ยืม	23,123,907	35,098,086	23,123,907	35,098,086
อุปกรณ์	-	3,800	-	3,800
เงินสดจากกิจกรรมลงทุน	628,974,497	1,125,967,233	518,974,497	804,967,233
กระแสเงินสดใช้ไป				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	(472,761,842)	(1,024,585,483)	(472,761,842)	(715,055,521)
เงินให้กู้ยืม	(23,357,836)	(39,365,272)	(23,357,836)	(39,365,272)
อุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(13,864,115)	(8,182,942)	(13,792,987)	(7,479,764)
เงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(509,983,793)	(1,072,133,697)	(509,912,665)	(761,900,557)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุน	118,990,704	53,833,536	9,061,832	43,066,676
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับจากการเพิ่มทุนหุ้นสามัญของบริษัทฯ	21	220,000,000	220,000,000	220,000,000
เงินสดรับจากการออกหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ	10	-	45,000,000	-
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน	220,000,000	265,000,000	220,000,000	220,000,000
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดสุทธิ	(25,654,863)	(3,986,334)	(6,639,934)	(29,708,392)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	88,234,014	92,220,348	60,107,240	89,815,632
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันปลายปี	62,579,151	88,234,014	53,467,306	60,107,240

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท แมงูไต้ฟ จำกัด (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

สารบัญหมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557

ข้อที่	เรื่อง	หน้าที่
1.	ข้อมูลบริษัทฯ.....	1
2.	เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน.....	1
3.	มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงและฉบับใหม่.....	2
4.	สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ.....	4
5.	การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ.....	14
6.	เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด.....	17
7.	เบี้ยประกันภัยค้ำรับ.....	17
8.	สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ.....	18
9.	เงินลงทุนในหลักทรัพย์.....	18
10.	เงินลงทุนในบริษัทย่อย.....	26
11.	เงินให้กู้ยืม.....	27
12.	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์.....	29
13.	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน.....	31
14.	สินทรัพย์หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้.....	32
15.	เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ.....	35
16.	สำรองประกันชีวิต.....	35
17.	ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้ำจ่าย.....	36
18.	สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้ำจ่าย.....	36
19.	สำรองเบี้ยประกันภัย.....	37
20.	ผลประโยชน์พนักงานค้ำจ่าย.....	37
21.	ทุนเรือนหุ้น.....	40
22.	สำรองตามกฎหมาย.....	41
23.	ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน.....	41
24.	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน.....	44
25.	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน.....	45
26.	กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ.....	45
27.	กำไรต่อหุ้น.....	45
28.	รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน.....	46

บริษัท แมงูไลฟ์ ประกันชีวิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
สารบัญญัตินโยบายการประกอบงการเงิน (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557

ข้อที่	เรื่อง	หน้าที่
29.	ผลประโยชน์ที่จ่ายแก่กรรมการและผู้บริหารสำคัญ.....	47
30.	หลักทรัพย์ประกันวางไว้กับนายทะเบียนประกันชีวิต	47
31.	ทรัพย์สินที่จัดสรรไว้เป็นเงินสำรองวางไว้กับนายทะเบียนประกันชีวิต	48
32.	ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น	48
33.	เครื่องมือทางการเงิน	49
34.	เงินสมทบกองทุนประกันชีวิต.....	55
35.	การบริหารจัดการทุนของบริษัทฯ	56
36.	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน	56
37.	การอนุมัติงบการเงิน	56

บริษัท แมนูลิไฟ์ ประกันชีวิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557

1. ข้อมูลบริษัทฯ

บริษัท แมนูลิไฟ์ ประกันชีวิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งจัดตั้งตามกฎหมายไทยและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย โดยมีบริษัท โอคิวซี (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทย และบริษัท แมนูลิไฟ์ ไฟแนนเชียล เอเชีย จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศฮ่องกงเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่และเป็นบริษัทในกลุ่ม แมนูลิไฟ์ ไฟแนนเชียล คอร์ปอเรชั่น ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศแคนาดา ธุรกิจหลักของบริษัทฯคือการรับประกันชีวิตที่อยู่ตามที่อยู่ทะเบียนของบริษัทฯตั้งอยู่เลขที่ 364/30 ถนนศรีอยุธยา แขวงถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

2.1 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และจัดทำขึ้นตามวิธีการบัญชีเกี่ยวกับการประกันชีวิตในประเทศไทยและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (“คปภ.”) การแสดงรายการในงบการเงินได้จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2553

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะเปิดเผยเป็นอย่างอื่นในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 4 เรื่อง สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯ ใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลมาจากงบการเงินตามกฎหมายฉบับภาษาไทยนี้

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

(ก) งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้น โดยรวมงบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน ประเทศ	สัดส่วนการถือหุ้น	
			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	2557
			ร้อยละ	ร้อยละ
บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุน แมนูลิไฟ์ (ประเทศไทย) จำกัด	การจัดการกองทุนรวมและ การจัดการกองทุนส่วนบุคคล	ไทย	80	80

- (ข) บริษัทฯจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทฯมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้
- (ค) บริษัทฯนำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทฯมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทฯสิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น
- (ง) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้น โดยมีรอบระยะเวลาบัญชีและใช้ นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัทฯ
- (จ) ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯและบริษัทย่อย รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว
- (ฉ) ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทฯ และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 งบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัทฯจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงและฉบับใหม่

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงและฉบับใหม่ที่เริ่มมีผลบังคับในปีบัญชีปัจจุบันและที่จะมีผลบังคับในอนาคตมีรายละเอียดดังนี้

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

บริษัทฯและบริษัทย่อยได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2557) และฉบับใหม่ที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้งานมาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินตามที่กล่าวข้างต้นบางฉบับมีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2557) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน

มาตรฐานฉบับปรับปรุงนี้กำหนดให้กิจการต้องรับรู้รายการกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในขณะที่มาตราฉบับเดิมอนุญาตให้กิจการเลือกรับรู้รายการดังกล่าวทันทีในกำไรขาดทุน หรือในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือทยอยรับรู้ในกำไรขาดทุนก็ได้

บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้เปลี่ยนแปลงการรับรู้รายการกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในปีปัจจุบันจากการรับรู้ทันทีในกำไรหรือขาดทุนไปเป็นรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นแต่ไม่ได้ปรับปรุงรายการย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่นำมาแสดงเปรียบเทียบ ทั้งนี้เนื่องจากกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ในปีก่อนมีจำนวนที่ไม่เป็นสาระสำคัญ

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 เรื่อง งบการเงินรวม

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 10 กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำงบการเงินรวม โดยใช้แทนเนื้อหาเกี่ยวกับการบัญชีสำหรับงบการเงินรวมที่เดิมกำหนดอยู่ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ มาตรฐานฉบับนี้เปลี่ยนแปลงหลักการเกี่ยวกับการพิจารณาว่าผู้ลงทุนมีอำนาจควบคุมหรือไม่ กล่าวคือ ภายใต้มาตรฐานฉบับนี้ผู้ลงทุนจะถือว่าควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนได้ หากตนมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และตนสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้ ถึงแม้ว่าตนจะมีสัดส่วนการถือหุ้นหรือสิทธิในการออกเสียงโดยรวมน้อยกว่ากึ่งหนึ่งก็ตาม การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญนี้ส่งผลให้ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการทบทวนว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีอำนาจควบคุมในกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือไม่และจะต้องนำบริษัทใดในกลุ่มกิจการมาจัดทำงบการเงินรวมบ้าง

การเปลี่ยนแปลงหลักการนี้ไม่มีผลกระทบต่องบการเงินนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น

มาตรฐานฉบับนี้กำหนดเรื่องการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียของกิจการ ในบริษัทย่อย การร่วมกิจการ บริษัทร่วม รวมถึงกิจการที่มีโครงสร้างเฉพาะตัว

มาตรฐานฉบับนี้ไม่มีผลกระทบต่องบการเงินนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม

มาตรฐานฉบับนี้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการวัดมูลค่ายุติธรรมและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวัดมูลค่ายุติธรรม กล่าวคือ หากกิจการต้องวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินใดตามข้อกำหนดของมาตรฐานที่เกี่ยวข้องอื่น กิจการจะต้องวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นตามหลักการของมาตรฐานฉบับนี้และใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไปในการรับรู้ผลกระทบจากการเริ่มใช้มาตรฐานนี้

มาตรฐานฉบับนี้ไม่มีผลกระทบต่องบการเงินนี้

3.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับในอนาคต

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2558) และฉบับใหม่ รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชี จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงและฉบับใหม่ รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเมื่อนำมาถือปฏิบัติ ยกเว้นมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับดังต่อไปนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง สัญญาประกันภัย

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดรายงานทางการเงินสำหรับสัญญาประกันภัยที่ออกโดยกิจการใดๆ (รวมถึงสัญญาประกันภัยต่อ) และสัญญาประกันภัยต่อที่กิจการถือไว้และเพื่อจำกัดการแก้ไขวิธีการบัญชีสำหรับสัญญาประกันภัยจนกว่า โครงการระยะที่สองของมาตรฐานการรายงานทางการเงินเกี่ยวกับสัญญาประกันภัยจะแล้วเสร็จ ทั้งนี้มาตรฐานการรายงานทางการเงินนี้ มีข้อกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูล โดยระบุและอธิบายถึงจำนวนเงินที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสัญญาประกันภัยในงบการเงินของผู้รับประกันภัยและไม่อนุญาตให้มีการบันทึกสำรองค่าสินไหมทดแทนที่ยังมิได้เกิดขึ้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน และกำหนดให้มีการทดสอบความเพียงพอของหนี้สินจากการประกันภัยที่รับรู้แล้วและการทดสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์จากสัญญาประกันภัยต่อ ทั้งนี้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับดังกล่าว มีการยกเว้นข้อกำหนดบางประการที่กำหนดให้ผู้รับประกันภัยปฏิบัติในมาตรฐานการรายงานฉบับอื่นเป็นการชั่วคราว ซึ่งรวมถึงข้อกำหนดที่ให้ผู้รับประกันภัยพิจารณากรอบในการเลือกนโยบายบัญชีสำหรับสัญญาประกันภัย

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ อยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบต่องบการเงินสำหรับปีที่เริ่มใช้และยังไม่สามารถสรุปผลได้ในขณะนี้

4. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การรับรู้รายได้

(ก) เบี้ยประกันชีวิตรับ

ในกรณีเบี้ยประกันรับปีแรก เบี้ยประกันชีวิตรับรู้เป็นรายได้หลังจากหักเบี้ยประกันภัยต่อและส่งคืนตั้งแต่วันที่ผลบังคับใช้ในกรมธรรม์ และในกรณีเบี้ยประกันภัยต่อมา เบี้ยประกันชีวิต รับรู้เป็นรายได้หลังจากหักเบี้ยประกันภัยต่อและส่งคืน โดยจะรับรู้เมื่อถึงกำหนดชำระและกรมธรรม์มีผลบังคับใช้อยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

(ข) รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล

รายได้ดอกเบี้ยจากเงินลงทุนถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง รายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้กู้ยืมรับรู้เป็นรายได้ตามระยะเวลาของเงินให้กู้ยืม โดยคำนวณจากยอดเงินต้นที่คงค้าง ไม่มีการตั้งสำรองสำหรับดอกเบี้ยของเงินให้กู้ยืมรายที่ผิดนัดชำระดอกเบี้ยติดต่อกันเกินหกเดือน รายได้ดอกเบี้ยจากเงินฝากรับรู้เป็นรายได้ตามระยะเวลาของเงินฝากตามเกณฑ์คงค้าง เงินปันผลจากเงินลงทุนถือเป็นรายได้เมื่อสิทธิในการรับเงินปันผลเกิดขึ้น

(ค) รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ

รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจากการเอาประกันภัยต่อรับรู้เป็นรายได้ในปีที่ได้ให้บริการ

(ง) กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุน

กำไรหรือขาดทุนจากเงินลงทุนรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย ณ วันที่ที่เกิดรายการ

4.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

(ก) เบี้ยประกันภัยต่อจ่าย

เบี้ยประกันภัยต่อจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อได้โอนความเสี่ยงจากการประกันภัยให้บริษัทรับประกันภัยต่อแล้ว

(ข) ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ

ค่าจ้างและค่าบำเหน็จถือเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในปีบัญชีที่เกิดรายการ

(ค) ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน

ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนประกอบด้วย ค่าสินไหมทดแทน และค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัย ซึ่งแสดงตามมูลค่าของค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องและรายการปรับปรุงค่าสินไหมของงวดปัจจุบันและงวดก่อนที่เกิดขึ้นในระหว่างปี หักด้วยค่าสินไหมรับคืนจากการเอาประกันภัยต่อที่เกี่ยวข้อง

ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยจะรับรู้เมื่อได้รับแจ้งจากผู้เอาประกันตามจำนวนที่ผู้เอาประกันภัยแจ้ง และ โดยการประมาณการของฝ่ายบริหาร มูลค่าประมาณการสินไหมทดแทนสูงสุดจะไม่เกินทุนประกันของกรมธรรม์ที่เกี่ยวข้อง

(ง) เงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันชีวิต

เงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันชีวิตบันทึกเมื่อได้รับแจ้งหรือตามเงื่อนไขในกรมธรรม์

4.3 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดและเงินฝากสถาบันการเงิน และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน นับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

4.4 เบี้ยประกันภัยค้ำรับและเงินให้กู้ยืมและค่าเพื่อหนี้สงฆ์จะสูญ

เบี้ยประกันภัยค้ำรับและเงินให้กู้ยืมแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ บริษัทฯและบริษัทย่อยบันทึกค่าเพื่อหนี้สงฆ์จะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินค่าเบี้ยประกันภัยค้ำรับไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและตามสถานะปัจจุบันของเบี้ยประกันภัยค้ำรับ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

4.5 สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อและเจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ

(ก) สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ

สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อแสดงด้วยจำนวนเงินค้ำรับจากการประกันภัยต่อ และสำรองประกันภัยส่วนที่เรียกคืนจากการประกันภัยต่อ

เงินค้ำรับจากบริษัทประกันภัยต่อประกอบด้วยค่าจ้างและค่าบำเหน็จค้ำรับ ค่าสินไหมทดแทนค้ำรับ และรายการค้ำรับอื่นๆ จากบริษัทประกันภัยต่อยกเว้นเบี้ยประกันภัยต่อค้ำรับ

สำรองประกันภัยส่วนที่เรียกคืนจากการประกันภัยต่อประมาณขึ้น โดยอ้างอิงจากสัญญาประกันภัยต่อที่เกี่ยวข้องของสำรองเบี้ยประกันภัยและสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้ำจ่าย ตามกฎหมายว่าด้วยการคำนวณสำรองประกันภัย

ทั้งนี้ บริษัทฯบันทึกค่าเพื่อหนี้สงฆ์จะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินไม่ได้ ซึ่งพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงิน และตามสถานะปัจจุบันของเงินค้ำรับจากบริษัทประกันภัยต่อ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

(ข) เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ

เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อแสดงด้วยจำนวนเงินค้ำจ่ายจากการประกันภัยต่อซึ่งประกอบด้วยเบี้ยประกันภัยต่อค้ำจ่าย และรายการค้ำจ่ายอื่นๆ ให้กับบริษัทประกันภัยต่อ ยกเว้นค่าสินไหมทดแทน

บริษัทฯ แสดงรายการประกันภัยต่อด้วยยอดสุทธิของกิจการเดียวกัน (สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อหรือ เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ) เมื่อเข้าเงื่อนไขการหักกลบทุกข้อดังต่อไปนี้

- (1) บริษัทฯ มีสิทธิตามกฎหมายในการนำจำนวนที่รับรู้ไว้ในงบแสดงฐานะการเงินมาหักกลบเช่นกัน และ
- (2) บริษัทฯ ตั้งใจที่จะรับหรือจ่ายชำระจำนวนที่รับรู้ไว้ในงบแสดงฐานะการเงินด้วยยอดสุทธิ หรือตั้งใจที่จะรับรู้ประโยชน์จากสินทรัพย์ในเวลาเดียวกับที่จ่ายชำระหนี้สิน

4.6 เงินลงทุนในหลักทรัพย์

บริษัทฯ และบริษัทย่อยวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์ตามการจัดประเภทเงินลงทุนดังต่อไปนี้

- (ก) เงินลงทุนเพื่อค้าแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน
- (ข) เงินลงทุนเพื่อขายแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนบันทึกที่รับรู้ในส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายเงินลงทุนนั้นออกไป
- (ค) เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนดแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย บริษัทฯ และบริษัทย่อยตัดบัญชีส่วนเกิน/รับรู้ส่วนต่ำกว่ามูลค่าตราสารหนี้ตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ซึ่งจำนวนที่ตัดจำหน่าย/รับรู้นี้จะแสดงเป็นรายการปรับกับดอกเบี้ยรับ ตราสารหนี้จัดเป็นประเภทเป็นเงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนดเมื่อบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความตั้งใจแน่วแน่และมีความสามารถที่จะถือไว้จนครบกำหนดได้ถาวร
- (ง) เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไป ซึ่งแสดงในราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนมูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้คำนวณโดยใช้อัตราผลตอบแทนที่ประกาศโดยสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหน่วยลงทุน

ในกรณีที่มีการโอนเปลี่ยนแปลงประเภทเงินลงทุนจากประเภทหนึ่งไปเป็นอีกประเภทหนึ่ง บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะปรับมูลค่าของเงินลงทุนดังกล่าวใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนเปลี่ยนแปลงประเภทเงินลงทุน ผลแตกต่างระหว่างราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนหรือแสดงเป็นส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในส่วนของผู้เจ้าของแล้วแต่ประเภทของเงินลงทุนที่มีการโอนเปลี่ยนแปลง

4.7 เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกรายการซื้อขายเงินลงทุนตามเกณฑ์วันที่เกิดรายการ (Trade date accounting) เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับต้นทุนของเงินลงทุนจะถูกบันทึกบัญชีเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน บริษัทฯ และบริษัทย่อยใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

4.8 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณดังนี้

อาคาร	- 20 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคาร	- 5 ปี 10 ปี และ 20 ปี
คอมพิวเตอร์	- 5 ปี
เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	- 5 ปี
ยานพาหนะ	- 5 ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและสินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง

บริษัทฯ และบริษัทย่อยตัดรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ออกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อบริษัทฯ และบริษัทย่อยตัดรายการสินทรัพย์นั้น ออกจากบัญชี

4.9 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

บริษัทฯ และบริษัทย่อยตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดอย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้น และจะมีการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทบทวนระยะเวลาการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดคือ คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ ซึ่งมีอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 5 ปี และ 10 ปี

4.10 การต่อจ่ายของสินทรัพย์

ทุกวันนี้ในรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯและบริษัทย่อยจะทำการประเมินการต่อจ่ายของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์หรือสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่นของบริษัทฯและบริษัทย่อยหากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจต่อจ่าย บริษัทฯและบริษัทย่อยรับรู้ขาดทุนจากการต่อจ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน เมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า

หากในการประเมินการต่อจ่ายของสินทรัพย์ มีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าผลขาดทุนจากการต่อจ่ายของสินทรัพย์ที่รับรู้ในปีก่อนได้หมดไปหรือลดลง บริษัทฯและบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้น และจะกลับรายการผลขาดทุนจากการต่อจ่ายที่รับรู้ในปีก่อนก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้กำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนภายหลังจากการรับรู้ผลขาดทุนจากการต่อจ่ายครั้งล่าสุด โดยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการกลับรายการผลขาดทุนจากการต่อจ่ายต้องไม่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีที่ควรจะเป็นหากกิจการไม่เคยรับรู้ผลขาดทุนจากการต่อจ่ายของสินทรัพย์ในปีก่อนๆ บริษัทฯและบริษัทย่อยจะบันทึกกลับรายการผลขาดทุนจากการต่อจ่ายของสินทรัพย์โดยรับรู้ไปยังส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

4.11 สำรองประกันชีวิต

สำรองประกันชีวิตเป็นยอดเงินสำรองสะสมตั้งแต่เริ่มทำประกันถึงวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานสำหรับกรมธรรม์ที่มีผลบังคับอยู่ซึ่งการคำนวณเงินสำรองประกันชีวิตนี้เป็นไปตามวิธีของคณิตศาสตร์ประกันภัยตามประกาศของคปภ. เรื่อง กำหนดประเภทและชนิดของเงินกองทุน รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการคำนวณเงินกองทุนของบริษัทประกันชีวิต พ.ศ. 2554 โดยกำหนดให้สำรองประกันภัยตามสัญญาประกันภัยระยะยาวคำนวณโดยอ้างอิงตามวิธีสำรองประกันภัยแบบเบี่ยประกันภัยรวม (Gross Premium Valuation or GPV) ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยเรื่องการประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทประกันชีวิต พ.ศ. 2554 ข้อสมมติหลักที่ใช้เกี่ยวข้องกับอัตราการขาดอายุหรือเวนคืนกรมธรรม์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายและบริหารงาน อัตราภาระและอัตราการเจ็บป่วย อัตราคิดลด และอัตราเงินปันผลที่ไม่รับรองการจ่ายในอนาคต เป็นต้น

4.12 ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่าย

ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่ายบันทึกเมื่อได้รับแจ้งหรือเมื่อเข้าเงื่อนไขในกรมธรรม์

4.13 สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย

ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายบันทึกตามจำนวนที่จะจ่ายจริง ส่วนสำรองค่าสินไหมทดแทนจะบันทึกเมื่อได้รับการแจ้งค่าเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้เอาประกันภัยตามจำนวนที่ผู้เอาประกันภัยแจ้ง และโดยการประมาณการของฝ่ายบริหาร มูลค่าประมาณการสินไหมทดแทนสูงสุดจะไม่เกินทุนประกันของกรมธรรม์ที่เกี่ยวข้อง บริษัทฯ ได้ตั้งสำรองเพิ่มเติมสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่บริษัทฯ ยังไม่ได้รับรายงาน (Incurred but not reported: IBNR) ซึ่งคำนวณโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยตามประกาศของคปภ. เรื่อง กำหนดประเภทและชนิดของเงินกองทุนรวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการคำนวณเงินกองทุนของบริษัทประกันชีวิต พ.ศ. 2554

4.14 สำรองเบี้ยประกันภัย

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ จะเปรียบเทียบมูลค่าของสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดกับสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ หากมูลค่าของสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดสูงกว่าสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ บริษัทฯ จะรับรู้ส่วนต่างและแสดงรายการสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดในงบการเงิน

(ก) สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้

สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้คำนวณจากเบี้ยประกันรับ โดยวิธีเฉลี่ยรายวัน

(ข) สำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุด

สำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดเป็นจำนวนเงินที่บริษัทฯ สำรองไว้เพื่อชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตสำหรับการประกันภัยที่ยังมีผลบังคับอยู่ ซึ่งคำนวณโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย บริษัทฯ ใช้การประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระยะเวลาเอาประกันที่เหลืออยู่ โดยอ้างอิงจากข้อมูลในอดีต

4.15 ผลประโยชน์ของพนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยและพนักงาน ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สิทธิประโยชน์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสิทธิประโยชน์ของบริษัทฯ เงินที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทย่อยถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็น โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน นอกจากนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยจัดให้มีโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นสำหรับพนักงาน ซึ่งได้แก่ โครงการเงินรางวัลการปฏิบัติงานเมื่อครบกำหนดระยะเวลา

บริษัทฯ และบริษัทย่อยคำนวณหนี้สินตาม โครงการผลประโยชน์และ โครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นสำหรับพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สำหรับ โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial gains and losses) สำหรับโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรหรือขาดทุน

ในการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน เป็นครั้งแรกในปี 2554 บริษัทย่อยเลือกรับรู้หนี้สินในช่วงการเปลี่ยนแปลงที่มากกว่าหนี้สินที่รับรู้ ณ วันเดียวกัน ตามนโยบายการบัญชีเดิม โดยบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 5 ปีนับจากวันที่นำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาถือปฏิบัติ

4.16 ประเมินการหนี้สิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดปล่อยภาระผูกพันนั้น และบริษัทฯ และบริษัทย่อยสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้น ได้อย่างน่าเชื่อถือ

4.17 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับบริษัทและบริษัทย่อยในฐานะผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่เช่าหรืออายุของสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะต่ำกว่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

4.18 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ แสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย รายการต่าง ๆ ของแต่ละกิจการที่รวมอยู่ในงบการเงินรวมวัดมูลค่าด้วยสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของแต่ละกิจการนั้น

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุน

4.19 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากรายการทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้รอตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างหน้าที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลา รายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ก่อนข้างหน้าที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกภาษีเงินได้รอตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

4.20 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่น โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า บริษัทฯ และบริษัทย่อยใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มียตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลา รายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

4.21 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯและบริษัทย่อย หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุม บริษัทฯและบริษัทย่อย หรือถูกบริษัทฯและบริษัทย่อยควบคุม ไม่ว่าจะ เป็น โดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯและบริษัทย่อย

นอกจากนี้ บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบุคคลที่มีสิทธิออกเสียง โดยทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบริษัทฯและบริษัทย่อย ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯและบริษัทย่อย ที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯและบริษัทย่อย

5. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

5.1 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ในการประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของเบี่ยประกันภัยค้ำรับ เงินให้กู้ยืม สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ และลูกหนี้ค่าธรรมเนียมและบริการ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างค้างและสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

5.2 ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในตราสารทุน

บริษัทฯและบริษัทย่อยจะตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนเพื่อขายและเงินลงทุนทั่วไป เมื่อมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญและเป็นระยะเวลานานหรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า การที่จะสรุปว่าเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญหรือเป็นระยะเวลานานหรือไม่นั้นจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

5.3 อาคารและอุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสินทรัพย์นั้น

5.4 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ในการบันทึกและวัดมูลค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ได้มา ตลอดจนการทดสอบการด้อยค่าในภายหลัง ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์ หรือหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด รวมทั้งการเลือกอัตราคิดลดที่เหมาะสมในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดนั้นๆ

5.5 สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

5.6 สำรองประกันชีวิต

สำรองประกันชีวิตคำนวณตามวิธีของคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งประมาณจากข้อสมมติปัจจุบันหรือข้อสมมติที่กำหนดตั้งแต่วันเริ่มรับประกัน โดยสะท้อนถึงการประมาณการที่ดีที่สุด ณ ขณะนั้น โดยข้อสมมติฐานหลักที่ใช้จะเกี่ยวข้องกับอัตราการขาดอายุหรือเวนคืนกรมธรรม์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายและบริหารงาน อัตราภาระและอัตราการเจ็บป่วย อัตราคิดลด และอัตราเงินปันผลที่ไม่รับรองการจ่ายในอนาคต เป็นต้น ทั้งนี้การใช้ข้อสมมติฐานที่แตกต่างกันอาจมีผลต่อจำนวนสำรองประกันชีวิต ดังนั้นการปรับปรุงสำรองประกันชีวิตอาจมีขึ้นในอนาคต

5.7 สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ ต้องประมาณการสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายโดยแยกพิจารณาสองส่วน คือ ส่วนของค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นและบริษัทฯ ได้รับรายงานความเสียหายแล้ว และส่วนของความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่บริษัทฯ ยังไม่ได้รับรายงาน (Incurred but not reported: IBNR) ซึ่งต้องใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เป็นมาตรฐานสากลในการประมาณการ โดยข้อสมมติฐานหลักที่ใช้ในวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยดังกล่าวประกอบด้วยข้อมูลในอดีต ซึ่งได้แก่ การเปลี่ยนแปลงประมาณการค่าสินไหมทดแทน การจ่ายชำระค่าสินไหมทดแทน ค่าสินไหมทดแทนเฉลี่ยจำนวนครั้งของค่าสินไหม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ประมาณการดังกล่าวเป็นการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต จึงอาจแตกต่างกับค่าสินไหมจ่ายที่เกิดขึ้นจริงได้

5.8 สำรองความเสี่ยงภัยที่ไม่สิ้นสุด

สำรองประกันภัยสำหรับความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุดคำนวณตามวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยใช้การประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระยะเวลาเอาประกันภัยที่เหลืออยู่ ซึ่งการประมาณเงินสำรองดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร ซึ่งอ้างอิงจากข้อมูลในอดีตและประมาณการอย่างดีที่สุด ณ ขณะนั้น

5.9 หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์และหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่น

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์และหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่น ประเมินขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราบรรณ และอัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

5.10 คดีฟ้องร้อง

บริษัทฯและบริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้วและเชื่อมั่นว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจะไม่เกินกว่าจำนวนที่ได้บันทึกไว้แล้ว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน อย่างไรก็ตาม ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากที่ประมาณการไว้

5.11 สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่าบริษัทฯและบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

5.12 สัญญาประกันชีวิตแบบยูนิคัล

ในการพิจารณาการจัดประเภทสัญญาประกันชีวิตแบบยูนิคัลถึงค้ำว่าเป็นสัญญาแบบสัญญาประกันภัยหรือสัญญาลงทุนขึ้นอยู่กับระดับความเสี่ยงประกันภัย ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและพิจารณากำหนดระดับความมีสาระสำคัญเพื่อการจัดประเภทสัญญาดังกล่าว สัญญาประกันภัยคือสัญญาที่บริษัทรับโอนความเสี่ยงประกันภัยที่มีสาระสำคัญ ในขณะที่สัญญาลงทุนคือสัญญาที่ไม่มีความเสี่ยงด้านประกันภัยที่เป็นสาระสำคัญต่อบริษัทฯ ดังนั้น การกำหนดระดับความมีนัยสำคัญของความเสี่ยงประกันภัยที่แตกต่างกันจะมีผลต่อการจัดประเภทสัญญาและวิธีการบันทึกบัญชีประเภทสัญญา

5.13 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่บันทึกในงบแสดงฐานะการเงิน ที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาราคาได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางด้านเครดิต (ทั้งของธนาคารฯ และคู่สัญญา) สภาพคล่อง ข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณ อาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน และการเปิดเผยลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

6. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557
เงินสด	137,000	183,000	127,000	173,000
เงินฝากธนาคารประเภทไม่กำหนดระยะเวลาข้ายคืน	61,754,734	87,370,378	52,652,889	59,253,604
เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นกำหนดระยะเวลา	693,680	686,793	693,680	686,793
รวมเงินสดและเงินฝากสถาบันการเงิน	62,585,414	88,240,171	53,473,569	60,113,397
หัก: เงินฝากธนาคารที่มีระยะเวลาครบกำหนดเกินกว่า 3 เดือนนับแต่วันที่เข้ามา	(6,263)	(6,157)	(6,263)	(6,157)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	62,579,151	88,234,014	53,467,306	60,107,240

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.05 ถึง 0.88 ต่อปี และ ร้อยละ 0.05 ถึง 1.13 ต่อปีตามลำดับ

7. เบี้ยประกันภัยค้ำรับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ยอดคงเหลือของเบี้ยประกันภัยค้ำรับจากผู้เอาประกันภัยจำแนกตามระยะเวลาค้ำชำระนับจากวันครบกำหนดตามเครดิตทอมของเบี้ยประกันภัยค้ำรับ แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	31,954,711	56,437,048
รวมเบี้ยประกันภัยค้ำรับ	31,954,711	56,437,048

8. สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ ประกอบด้วย

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557
เงินค้างรับเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ	980,142	1,315,575
รวมสินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	980,142	1,315,575

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ยอดคงเหลือของเงินค้างรับเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ สามารถจำแนกอายุตามเงินต้นที่ค้างชำระได้ดังนี้

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557
ยังไม่ถึงกำหนดรับชำระ	980,142	1,315,575
เงินค้างรับเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ	980,142	1,315,575

9. เงินลงทุนในหลักทรัพย์

9.1 เงินลงทุนเพื่อค้า

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2558			
	ราคาทุน	กำไรที่ยังไม่ เกิดขึ้นจริง	ขาดทุนที่ยังไม่ เกิดขึ้นจริง	มูลค่ายุติธรรม
หลักทรัพย์เอกชน				
หน่วยลงทุน	296,047,922	110,804,034	(10,574,806)	396,277,150
รวม	296,047,922	110,804,034	(10,574,806)	396,277,150
เงินลงทุนเพื่อค้า - สุทธิ	296,047,922	110,804,034	(10,574,806)	396,277,150

(หน่วย: บาท)

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

	31 ธันวาคม 2557			
	ราคาทุน	กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	มูลค่ายุติธรรม
หลักทรัพย์เอกชน				
หน่วยลงทุน	175,181,671	133,341,306	-	308,522,977
รวม	175,181,671	133,341,306	-	308,522,977
รวมเงินลงทุนเพื่อค้า	175,181,671	133,341,306	-	308,522,977

อัตราร้อยละของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่อสินทรัพย์รวม

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557
	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม
หลักทรัพย์เอกชน				
หน่วยลงทุน	9.52	7.35	9.34	7.27
รวม	9.52	7.35	9.34	7.27
รวมเงินลงทุนเพื่อค้า	9.52	7.35	9.34	7.27

9.2 เงินลงทุนเพื่อขาย

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม					อัตราร้อยละของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่อสินทรัพย์รวม
	31 ธันวาคม 2558					
	ราคาทุน	กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	ค่าเผื่อการห้อยค่า	มูลค่ายุติธรรม	
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ						
พันธบัตรรัฐบาลไทย	2,280,021,704	371,221,236	-	-	2,651,242,940	63.68
พันธบัตรองค์กรหรือรัฐวิสาหกิจ	202,685,713	20,147,954	-	-	222,833,667	5.35
รวม	2,482,707,417	391,369,190	-	-	2,874,076,607	69.03
หลักทรัพย์เอกชน						
หุ้นกู้	211,749,234	12,481,166	-	(20,324,445)	203,905,955	4.90
หุ้นทุน	41,747,525	-	-	(41,747,525)	-	-
รวม	253,496,759	12,481,166	-	(62,071,970)	203,905,955	4.90
หลักทรัพย์ต่างประเทศ						
หุ้นกู้	130,691,134	6,020,193	-	-	136,711,327	3.28
รวม	130,691,134	6,020,193	-	-	136,711,327	3.28
เงินลงทุนเพื่อขาย - อื่นๆ	2,866,895,310	409,870,549	-	(62,071,970)	3,214,693,889	77.22

(หน่วย: บาท)

งบการเงินรวม						
31 ธันวาคม 2557						
	ราคาทุน	กำไรที่ยังไม่ เกิดขึ้นจริง	ขาดทุนที่ยังไม่ เกิดขึ้นจริง	ค่าเผื่อ การด้อยค่า	มูลค่าสุทธิรวม	อัตราร้อยละ ของเงินลงทุน ในหลักทรัพย์ ต่อสินทรัพย์ รวม
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ						
พันธบัตรรัฐบาลไทย	2,360,767,803	320,846,940	(15,600)	-	2,681,599,143	63.92
พันธบัตรองค์กรหรือรัฐวิสาหกิจ	243,179,256	17,454,681	-	-	260,633,937	6.21
รวม	2,603,947,059	338,301,621	(15,600)	-	2,942,233,080	70.13
หลักทรัพย์เอกชน						
หุ้นกู้	190,809,482	10,634,655	-	(20,324,445)	181,119,692	4.32
หุ้นทุน	41,747,525	-	-	(41,747,525)	-	-
รวม	232,557,007	10,634,655	-	(62,071,970)	181,119,692	4.32
หลักทรัพย์ต่างประเทศ						
หุ้นกู้	131,638,466	7,891,562	-	-	139,530,028	3.32
รวม	131,638,466	7,891,562	-	-	139,530,028	3.32
เงินลงทุนเพื่อขาย - สุทธิ	2,968,142,532	356,827,838	(15,600)	(62,071,970)	3,262,882,800	77.77

(หน่วย: บาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ						
31 ธันวาคม 2558						
	ราคาทุน	กำไรที่ยังไม่ เกิดขึ้นจริง	ขาดทุนที่ยังไม่ เกิดขึ้นจริง	ค่าเผื่อ การด้อยค่า	มูลค่าสุทธิรวม	อัตราร้อยละ ของเงินลงทุน ในหลักทรัพย์ ต่อสินทรัพย์ รวม
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ						
พันธบัตรรัฐบาลไทย	2,210,271,825	371,212,973	-	-	2,581,484,798	60.84
พันธบัตรองค์กรหรือรัฐวิสาหกิจ	202,685,713	20,147,954	-	-	222,833,667	5.25
รวม	2,412,957,538	391,360,927	-	-	2,804,318,465	66.09
หลักทรัพย์เอกชน						
หุ้นกู้	211,749,234	12,481,166	-	(20,324,445)	203,905,955	4.81
หุ้นทุน	41,747,525	-	-	(41,747,525)	-	-
รวม	253,496,759	12,481,166	-	(62,071,970)	203,905,955	4.81
หลักทรัพย์ต่างประเทศ						
หุ้นกู้	130,691,134	6,020,193	-	-	136,711,327	3.22
รวม	130,691,134	6,020,193	-	-	136,711,327	3.22
เงินลงทุนเพื่อขาย - สุทธิ	2,797,145,431	409,862,286	-	(62,071,970)	3,144,935,747	74.12

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					อัตราร้อยละ ของเงินลงทุน ในหลักทรัพย์ ต่อสินทรัพย์
	31 ธันวาคม 2557					
	ราคาทุน	กำไรที่ยังไม่ เกิดขึ้นจริง	ขาดทุนที่ยังไม่ เกิดขึ้นจริง	ค่าเผื่อ การด้อยค่า	มูลค่าสุทธิรวม	
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ						
พันธบัตรรัฐบาลไทย	2,281,687,209	320,838,931	-	-	2,602,526,140	61.29
พันธบัตรองค์กรหรือรัฐวิสาหกิจ	243,179,256	17,454,681	-	-	260,633,937	6.14
รวม	2,524,866,465	338,293,612	-	-	2,863,160,077	67.43
หลักทรัพย์เอกชน						
หุ้นกู้	190,809,482	10,634,655	-	(20,324,445)	181,119,692	4.27
หุ้นทุน	41,747,525	-	-	(41,747,525)	-	-
รวม	232,557,007	10,634,655	-	(62,071,970)	181,119,692	4.27
หลักทรัพย์ต่างประเทศ						
หุ้นกู้	131,638,466	7,891,562	-	-	139,530,028	3.28
รวม	131,638,466	7,891,562	-	-	139,530,028	3.28
เงินลงทุนเพื่อขาย - สุทธิ	2,889,061,938	356,819,829	-	(62,071,970)	3,183,809,797	74.98

9.3 เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557
	ราคาทุน/ราคาทุนตัดจำหน่าย	ราคาทุน/ราคาทุนตัดจำหน่าย
หลักทรัพย์เอกชน		
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	58,824,515	58,824,515
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(58,824,515)	(58,824,515)
สุทธิ	-	-
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนดเกินกว่า 3 เดือน		
เงินฝากธนาคารพาณิชย์	6,264	6,157
รวม	6,264	6,157
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด - สุทธิ	6,264	6,157

	อัตราร้อยละของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่อสินทรัพย์รวม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557
หลักทรัพย์เอกชน				
ตัวสัญญาใช้เงิน	1.41	1.40	1.39	1.39
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	1.41	(1.40)	(1.39)	(1.39)
สุทธิ	-	-	-	-
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนด				
เกินกว่า 3 เดือน				
เงินฝากธนาคารพาณิชย์	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด - สุทธิ	-	-	-	-

9.4 เงินลงทุนทั่วไป

	(หน่วย: บาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557
	ราคาทุน	ราคาทุน
หลักทรัพย์ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด - ในประเทศ	3,343,333	3,343,333
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(3,043,333)	(3,043,333)
เงินลงทุนทั่วไป - สุทธิ	300,000	300,000

	อัตราร้อยละของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่อสินทรัพย์รวม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557
หลักทรัพย์ที่ไม่อยู่ในความต้องการ				
ของตลาด - ในประเทศ	0.08	0.08	0.08	0.08
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(0.07)	(0.07)	(0.07)	(0.07)
เงินลงทุนทั่วไป - สุทธิ	0.01	0.01	0.01	0.01

9.5 ระยะเวลาคงเหลือของตราสารหนี้

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม							
	31 ธันวาคม 2558				31 ธันวาคม 2557			
	ครบกำหนด			รวม	ครบกำหนด			รวม
1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	1 ปี		1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี		
เงินลงทุนซื้อขาย								
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ								
พันธบัตรรัฐบาลไทย	69,749,879	40,236,406	2,170,035,419	2,280,021,704	89,026,385	40,269,929	2,231,471,488	2,360,767,802
พันธบัตรองค์กรหรือรัฐวิสาหกิจ	2,009,283	135,915,194	64,761,236	202,685,713	20,225,889	147,611,261	75,342,107	243,179,257
รวม	71,759,162	176,151,600	2,234,796,655	2,482,707,417	109,252,274	187,881,190	2,306,813,595	2,603,947,059
บวก: ค่าไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	32,098	15,137,117	376,199,975	391,369,190	628,947	14,243,714	323,413,360	338,286,021
รวม	71,791,260	191,288,717	2,610,996,630	2,874,076,607	109,881,221	202,124,904	2,630,226,955	2,942,233,080
หลักทรัพย์เอกชน								
หุ้นกู้	20,324,445	71,009,318	120,415,471	211,749,234	20,324,445	50,003,872	120,481,165	190,809,482
บวก: ค่าไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	-	1,117,699	11,363,467	12,481,166	-	664,160	9,970,495	10,634,655
หัก: ค่าเผื่อการค้ำค่า	(20,324,445)	-	-	(20,324,445)	(20,324,445)	-	-	(20,324,445)
สุทธิ	-	72,127,017	131,778,938	203,905,955	-	50,668,032	130,451,660	181,119,692
หลักทรัพย์ต่างประเทศ								
หุ้นกู้	90,691,134	40,000,000	-	130,691,134	-	131,638,466	-	131,638,466
บวก: ค่าไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	1,766,348	4,253,845	-	6,020,193	-	7,891,562	-	7,891,562
รวม	92,457,482	44,253,845	-	136,711,327	-	139,530,028	-	139,530,028
เงินลงทุนซื้อขาย - สุทธิ	164,248,742	307,669,579	2,742,775,568	3,214,693,889	109,881,221	392,322,964	2,760,678,615	3,262,882,800
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด								
หลักทรัพย์เอกชน								
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	58,824,515	-	-	58,824,515	58,824,515	-	-	58,824,515
หัก: ค่าเผื่อการค้ำค่า	(58,824,515)	-	-	(58,824,515)	(58,824,515)	-	-	(58,824,515)
สุทธิ	-	-	-	-	-	-	-	-
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนดเกินกว่า 3 เดือน								
เงินฝากธนาคารพาณิชย์	6,264	-	-	6,264	6,157	-	-	6,157
รวม	6,264	-	-	6,264	6,157	-	-	6,157
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด - สุทธิ	6,264	-	-	6,264	6,157	-	-	6,157
เงินลงทุนในตราสารหนี้ - สุทธิ	164,255,006	307,669,579	2,742,775,568	3,214,700,153	109,887,378	392,322,964	2,760,678,615	3,262,888,957

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	31 ธันวาคม 2558				31 ธันวาคม 2557			
	ครบกำหนด				ครบกำหนด			
	1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม	1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
เงินลงทุนเบื้องต้น								
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ								
พันธบัตรรัฐบาลไทย	-	40,236,406	2,170,035,419	2,210,271,825	9,945,791	40,269,929	2,231,471,488	2,281,687,208
พันธบัตรองค์กรหรือรัฐวิสาหกิจ	2,009,283	135,915,194	64,761,236	202,685,713	20,225,889	147,611,261	75,342,107	243,179,257
รวม	2,009,283	176,151,600	2,234,796,655	2,412,957,538	30,171,680	187,881,190	2,306,813,595	2,524,866,465
บวก: ค่าไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	23,835	15,137,117	376,199,975	391,360,927	636,538	14,243,714	323,413,360	338,293,612
รวม	2,033,118	191,288,717	2,610,996,630	2,804,318,465	30,808,218	202,124,904	2,630,226,955	2,863,160,077
หลักทรัพย์เอกชน								
หุ้นกู้	20,324,445	71,009,318	120,415,471	211,749,234	20,324,445	50,003,872	120,481,165	190,809,482
บวก: ค่าไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	-	1,117,699	11,363,467	12,481,166	-	664,160	9,970,495	10,634,655
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(20,324,445)	-	-	(20,324,445)	(20,324,445)	-	-	(20,324,445)
รวม	-	72,127,017	131,778,938	203,905,955	-	50,668,032	130,451,660	181,119,692
หลักทรัพย์ต่างประเทศ								
หุ้นกู้	90,691,134	40,000,000	-	130,691,134	-	131,638,466	-	131,638,466
บวก: ค่าไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	1,766,348	4,253,845	-	6,020,193	-	7,891,562	-	7,891,562
รวม	92,457,482	44,253,845	-	136,711,327	-	139,530,028	-	139,530,028
เงินลงทุนซื้อขาย - สุทธิ	94,490,600	307,669,579	2,742,775,568	3,144,935,747	30,808,218	392,322,964	2,760,678,615	3,183,809,797
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด								
หลักทรัพย์เอกชน								
คำสัญญาใช้เงิน	58,824,515	-	-	58,824,515	58,824,515	-	-	58,824,515
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(58,824,515)	-	-	(58,824,515)	(58,824,515)	-	-	(58,824,515)
รวม	-	-	-	-	-	-	-	-
เงินฝากสถาบันการเงินที่ครบกำหนดเกินกว่า 3 เดือน								
เงินฝากธนาคารพาณิชย์	6,264	-	-	6,264	6,157	-	-	6,157
รวม	6,264	-	-	6,264	6,157	-	-	6,157
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด - สุทธิ	6,264	-	-	6,264	6,157	-	-	6,157
เงินลงทุนในตราสารหนี้ - สุทธิ	94,496,864	307,669,579	2,742,775,568	3,144,942,011	30,814,375	392,322,964	2,760,678,615	3,183,815,954

9.6 เงินลงทุนที่มีภาระผูกพัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทฯ ได้วางเงินลงทุนในพันธบัตรซึ่งมีมูลค่ายุติธรรมจำนวนรวม 1,015 ล้านบาท และ 998 ล้านบาท ตามลำดับ ไว้กับนายทะเบียนเพื่อเป็นหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองประกันชีวิต ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 30 และ 31

9.7 ส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	2558	2557	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	2558	2557
ส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่า						
เงินลงทุนเพื่อขาย ณ วันต้นปี	356,812,238	131,089,759	356,819,829	131,076,582		
กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	57,271,063	251,860,207	57,262,801	251,867,798		
โอนกำไรจากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย						
ระหว่างปี ไปรับรู้ในส่วนของกำไรหรือ						
ขาดทุน	(4,220,344)	(26,077,857)	(4,220,344)	(26,077,857)		
โอนกลับรายการ (กำไร) ขาดทุนจากการวัด						
มูลค่าเงินลงทุนเพื่อขายเนื่องจากถือ						
จนครบกำหนด	7,591	(59,871)	-	(46,694)		
ส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่า						
เงินลงทุนเพื่อขาย ณ วันต้นปี	409,870,548	356,812,238	409,862,286	356,819,829		
หัก: ภาษีเงินได้	(81,974,110)	(71,363,966)	(81,972,456)	(71,363,966)		
ส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อ						
ขาย - สุทธิจากภาษีเงินได้	327,896,438	285,448,272	327,889,830	285,455,863		
หัก: ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจ						
ควบคุมของบริษัทย่อย	(2,838)	-				
ส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อ						
ขายที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ						
- สุทธิจากภาษีเงินได้	327,893,600	285,448,272				

10. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(หน่วย: บาท)

บริษัท	ทุนที่ออกจำหน่ายและชำระแล้ว		สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		เงินปันผลรับสำหรับปีสิ้นสุดวันที่	
	31 ธันวาคม		31 ธันวาคม		31 ธันวาคม		31 ธันวาคม	
	2558	2557	2558	2557	2558	2557	2558	2557
			ร้อยละ	ร้อยละ				
บริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุน								
แมนูไลฟ์ (ประเทศไทย) จำกัด	225,000,000	225,000,000	80	80	179,999,930	179,999,930	-	-

เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2557 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยมีมติดังต่อไปนี้

- (ก) เพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทย่อยอีกจำนวน 45,000,000 บาท จากทุนจดทะเบียนเดิม 180,000,000 บาท เป็นทุนจดทะเบียนจำนวน 225,000,000 บาท โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 4,500,000 หุ้น มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท
- (ข) จัดสรรหุ้นเพิ่มทุนตาม (ก) ข้างต้นและเสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม และในกรณีที่ผู้ถือหุ้นเดิมจองซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนไม่ครบตามจำนวนที่เสนอขายหรือสละสิทธิ์การจองซื้อให้จัดสรรหุ้นสามัญที่เหลือทั้งหมดให้แก่ Manulife Financial Asia Limited

ทั้งนี้ บริษัทย่อยได้จดทะเบียนการเพิ่มทุนจดทะเบียนดังกล่าวกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2557 และได้รับชำระเงินเพิ่มทุนเต็มจำนวนแล้วเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2557

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ไม่ได้ซื้อหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวของบริษัทย่อยเป็นผลให้บริษัทฯ มีสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อยลดลงจากเดิมในอัตราร้อยละ 100 เป็นอัตราร้อยละ 80 ของทุนที่ออกจำหน่ายและชำระแล้วของบริษัทย่อยตั้งแต่วันที่ 13 มิถุนายน 2557 ซึ่งเป็นวันที่บริษัทย่อยจดทะเบียนเพิ่มทุนชำระแล้วของบริษัทย่อยเป็นต้นไป

11. เงินให้กู้ยืม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ยอดคงเหลือของเงินให้กู้ยืมโดยจำแนกอายุคงค้างของเงินต้นและดอกเบี้ยค้างรับดังนี้

(หน่วย: บาท)

ระยะเวลาค้างชำระ	งบการเงินรวม								
	31 ธันวาคม 2558								
	ประเภทเงินให้กู้ยืม								
	กรมธรรม์ประกันภัย เป็นประกัน		ทรัพย์สินจำนอง เป็นประกัน		อื่น ๆ		รวม		รวม
เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ		
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	189,068,696	6,263,319	-	-	229,013	-	189,297,709	6,263,319	195,561,028
เกินกำหนดชำระ									
น้อยกว่า 12 เดือน	-	-	12,317,578	1,515,802	2,985,811	-	15,303,389	1,515,802	16,819,191
รวม	189,068,696	6,263,319	12,317,578	1,515,802	3,214,824	-	204,601,098	7,779,121	212,380,219
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	(10,891,286)	(1,510,632)	(2,985,811)	-	(13,877,097)	(1,510,632)	(15,387,729)
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	189,068,696	6,263,319 ⁽¹⁾	1,426,292	5,170 ⁽¹⁾	229,013	-	190,724,001	6,268,489 ⁽¹⁾	196,992,490

⁽¹⁾ แสดงเป็นส่วนหนึ่งของ "รายได้จากการลงทุนค้างรับ - สุทธิ" ในงบแสดงฐานะการเงิน

(หน่วย: บาท)

ระยะเวลาค้างชำระ	งบการเงินรวม								
	31 ธันวาคม 2557								
	ประเภทเงินให้กู้ยืม								
	กรมธรรม์ประกันภัย เป็นประกัน		ทรัพย์สินจำนอง เป็นประกัน		อื่น ๆ		รวม		รวม
เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ	เงินต้น	ดอกเบี้ย ค้างรับ		
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	208,747,239	6,488,572	837,549	568	357,706	-	209,942,494	6,489,140	216,431,634
เกินกำหนดชำระ									
น้อยกว่า 3 เดือน	-	-	27,932	451	-	-	27,932	451	28,383
มากกว่า 12 เดือน	-	-	12,242,442	1,510,632	2,985,811	-	15,228,253	1,510,632	16,738,885
รวม	208,747,239	6,488,572	13,107,923	1,511,651	3,343,517	-	225,198,679	8,000,223	233,198,902
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	(10,891,286)	(1,510,632)	(2,985,811)	-	(13,877,097)	(1,510,632)	(15,387,729)
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	208,747,239	6,488,572 ⁽¹⁾	2,216,637	1,019 ⁽¹⁾	357,706	-	211,321,582	6,489,591 ⁽¹⁾	217,811,173

⁽¹⁾ แสดงเป็นส่วนหนึ่งของ "รายได้จากการลงทุนค้างรับ - สุทธิ" ในงบแสดงฐานะการเงิน

(หน่วย: บาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ									
31 ธันวาคม 2558									
ประเภทเงินให้กู้ยืม									
ระยะเวลาค้างชำระ	กรรมวิธีประกันภัย เป็นประกัน		ทรัพย์สินจำนอง เป็นประกัน		อื่น ๆ		รวม		
	เงินสด	ดอกเบี้ย	เงินสด	ดอกเบี้ย	เงินสด	ดอกเบี้ย	เงินสด	ดอกเบี้ย	รวม
		ค้างรับ		ค้างรับ		ค้างรับ		ค้างรับ	
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	189,068,696	6,263,319	-	-	220,363	-	189,289,059	6,263,319	195,552,378
เกินกำหนดชำระ									
น้อยกว่า 12 เดือน	-	-	12,317,578	1,515,802	2,985,811	-	15,303,389	1,515,802	16,819,191
รวม	189,068,696	6,263,319	12,317,578	1,515,802	3,206,174	-	204,592,448	7,779,121	212,371,569
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	(10,891,286)	(1,510,632)	(2,985,811)	-	(13,877,097)	(1,510,632)	(15,387,729)
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	189,068,696	6,263,319 ⁽¹⁾	1,426,292	5,170 ⁽¹⁾	220,363	-	190,715,351	6,268,489 ⁽¹⁾	196,983,840

⁽¹⁾ แสดงเป็นส่วนหนึ่งของ "รายได้จากการลงทุนค้างรับ - สุทธิ" ในงบแสดงฐานะการเงิน

(หน่วย: บาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ									
31 ธันวาคม 2557									
ประเภทเงินให้กู้ยืม									
ระยะเวลาค้างชำระ	กรรมวิธีประกันภัย เป็นประกัน		ทรัพย์สินจำนอง เป็นประกัน		อื่น ๆ		รวม		
	เงินสด	ดอกเบี้ย	เงินสด	ดอกเบี้ย	เงินสด	ดอกเบี้ย	เงินสด	ดอกเบี้ย	รวม
		ค้างรับ		ค้างรับ		ค้างรับ		ค้างรับ	
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	208,747,239	6,488,572	837,549	568	326,418	-	209,911,206	6,489,140	216,400,346
เกินกำหนดชำระ									
น้อยกว่า 3 เดือน	-	-	27,932	451	-	-	27,932	451	28,383
น้อยกว่า 12 เดือน	-	-	12,242,442	1,510,632	2,985,811	-	15,228,253	1,510,632	16,738,885
รวม	208,747,239	6,488,572	13,107,923	1,511,651	3,312,229	-	225,167,391	8,000,223	233,167,614
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	(10,891,286)	(1,510,632)	(2,985,811)	-	(13,877,097)	(1,510,632)	(15,387,729)
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	208,747,239	6,488,572 ⁽¹⁾	2,216,637	1,019 ⁽¹⁾	326,418	-	211,290,294	6,489,591 ⁽¹⁾	217,779,885

⁽¹⁾ แสดงเป็นส่วนหนึ่งของ "รายได้จากการลงทุนค้างรับ - สุทธิ" ในงบแสดงฐานะการเงิน

11.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 เงินให้กู้ยืมจำนวน 15.3 ล้านบาท และ 15.3 ล้านบาท ตามลำดับ และ ดอกเบี้ยค้างรับจำนวน 1.5 ล้านบาท และ 1.5 ล้านบาท ตามลำดับ ค้างชำระเป็นระยะเวลาเกินกว่า 12 เดือน ซึ่งบริษัทฯ ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้โดยบัญชีเป็นจำนวนเงินรวม 15.4 ล้านบาท และ 15.4 ล้านบาท ตามลำดับ โดยบริษัทฯ พิจารณาจากส่วนต่างของมูลค่าตามบัญชีเงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยค้างรับดังกล่าวกับ มูลค่าหลักประกันซึ่งส่วนใหญ่เป็นอสังหาริมทรัพย์

11.2 บริษัทฯมีเงินให้กู้ยืมแก่พนักงานและตัวแทนตามโครงการสวัสดิการ โดยได้กำหนดวงเงินตามประเภทเงินกู้ โดยเงินให้กู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยมีวงเงินไม่เกินรายละ 5 ล้านบาท และเงินให้กู้ยืมโดยมีพนักงานคนอื่น ค้ำประกันมีวงเงินไม่เกินรายละ 1 ล้านบาท บริษัทฯคิดอัตราดอกเบี้ยสำหรับแต่ละประเภทเงินให้กู้ยืม ดังกล่าวในอัตราร้อยละ 6.5 ต่อปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 เงินให้กู้ยืม โดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน และเงินให้กู้ยืมโดยมีพนักงานคนอื่นค้ำประกันมีจำนวนเงิน 0.2 ล้านบาท และ 0.2 ล้านบาท ตามลำดับ (31 ธันวาคม 2557: 1.0 ล้านบาท และ 0.4 ล้านบาท ตามลำดับ)

12. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม						รวม
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง	คอมพิวเตอร์	เครื่องคกแต่ง ติดตั้งและเครื่อง ใช้สำนักงาน	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	
ราคาทุน							
1 มกราคม 2557	92,728,803	245,229,222	24,831,483	31,859,108	3,505,500	59,920	398,214,036
ซื้อเพิ่ม	-	739,370	5,413,847	1,366,330	-	-	7,519,547
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(404,186)	(950,388)	-	-	(1,354,574)
โอนเข้า (โอนออก)	-	-	59,920	-	-	(59,920)	-
31 ธันวาคม 2557	92,728,803	245,968,592	29,901,064	32,275,050	3,505,500	-	404,379,009
ซื้อเพิ่ม	-	3,777,428	1,231,270	1,518,496	-	5,422,647	11,949,841
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(3,235,996)	(4,983,863)	(58,734)	-	-	(8,278,593)
โอนเข้า (โอนออก)	-	4,121,240	-	1,301,407	-	(5,422,647)	-
31 ธันวาคม 2558	92,728,803	250,631,264	26,148,471	35,036,219	3,505,500	-	408,050,257
ค่าเสื่อมราคาสะสม							
1 มกราคม 2557	-	168,378,713	23,117,994	30,130,978	39,216	-	221,666,901
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	11,080,246	1,030,352	921,247	416,976	-	13,448,821
ค่าเสื่อมราคาสะสมสำหรับ ส่วนที่จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(404,139)	(947,976)	-	-	(1,352,115)
31 ธันวาคม 2557	-	179,458,959	23,744,207	30,104,249	456,192	-	233,763,607
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	11,134,097	1,580,474	923,670	421,100	-	14,059,341
ค่าเสื่อมราคาสะสมสำหรับ ส่วนที่จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(3,125,471)	(4,983,292)	(58,726)	-	-	(8,167,489)
31 ธันวาคม 2558	-	187,467,585	20,341,389	30,969,193	877,292	-	239,655,459
มูลค่าสุทธิตามบัญชี							
31 ธันวาคม 2557	92,728,803	66,509,633	6,156,857	2,170,801	3,049,308	-	170,615,402
31 ธันวาคม 2558	92,728,803	63,163,679	5,807,082	4,067,026	2,628,208	-	168,394,798
ค่าเสื่อมราคาทั้งหมดอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่							
31 ธันวาคม 2557							13,448,821
31 ธันวาคม 2558							14,059,341

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง	คอมพิวเตอร์	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่อง		สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	รวม
				ใช้สำนักงาน	ยานพาหนะ		
ราคาทุน							
1 มกราคม 2557	92,728,803	245,229,222	22,159,434	31,135,435	3,505,500	59,920	394,818,314
ซื้อเพิ่ม	-	739,370	5,413,847	1,263,152	-	-	7,416,369
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(404,186)	(950,388)	-	-	(1,354,574)
โอนเข้า (โอนออก)	-	-	59,920	-	-	(59,920)	-
31 ธันวาคม 2557	92,728,803	245,968,592	27,229,015	31,448,199	3,505,500	-	400,880,109
ซื้อเพิ่ม	-	3,777,428	1,231,270	1,488,856	-	5,422,647	11,920,201
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(3,235,996)	(4,983,863)	(58,734)	-	-	(8,278,593)
โอนเข้า (โอนออก)	-	4,121,240	-	1,301,407	-	(5,422,647)	-
31 ธันวาคม 2558	92,728,803	250,631,264	23,476,422	34,179,728	3,505,500	-	404,521,717
ค่านเสื่อมราคาสะสม							
1 มกราคม 2557	-	168,378,713	21,100,183	29,609,350	39,216	-	219,127,462
ค่านเสื่อมราคาสำหรับปี	-	11,080,246	814,135	844,345	416,976	-	13,155,702
ค่านเสื่อมราคาสะสมสำหรับ ส่วนที่จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(404,139)	(947,976)	-	-	(1,352,115)
31 ธันวาคม 2557	-	179,458,959	21,510,179	29,505,719	456,192	-	230,931,049
ค่านเสื่อมราคาสำหรับปี	-	11,134,097	1,426,175	840,606	421,100	-	13,821,978
ค่านเสื่อมราคาสะสมสำหรับ ส่วนที่จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(3,125,471)	(4,983,292)	(58,726)	-	-	(8,167,489)
31 ธันวาคม 2558	-	187,467,585	17,953,062	30,287,599	877,292	-	236,585,538
มูลค่าสุทธิตามบัญชี							
31 ธันวาคม 2557	92,728,803	66,509,633	5,718,836	1,942,480	3,049,308	-	169,949,060
31 ธันวาคม 2558	92,728,803	63,163,679	5,523,360	3,892,129	2,628,208	-	167,936,179
ค่านเสื่อมราคาทั้งหมดอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่							
31 ธันวาคม 2557							13,155,702
31 ธันวาคม 2558							13,821,978

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีอุปกรณ์ซึ่งคิดค่าเสื่อมราคาเต็มมูลค่าแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่โดยราคาทุนเดิมก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวนรวมประมาณ 147 ล้านบาท และ 144 ล้านบาท ตามลำดับ (เฉพาะบริษัทฯ: 145 ล้านบาท และ 142 ล้านบาท ตามลำดับ)

13. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

	(หน่วย: บาท)	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์	คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์
ราคาทุน		
1 มกราคม 2557	57,190,948	48,892,156
ซื้อเพิ่ม	796,285	196,285
31 ธันวาคม 2557	57,987,233	49,088,441
ซื้อเพิ่ม	4,149,776	4,108,288
31 ธันวาคม 2558	62,137,009	53,196,729
ค่าตัดจำหน่ายสะสม		
1 มกราคม 2557	46,567,572	38,667,454
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	3,644,193	3,458,161
31 ธันวาคม 2557	50,211,765	42,125,615
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	3,627,144	3,412,837
31 ธันวาคม 2558	53,838,909	45,538,452
มูลค่าสุทธิตามบัญชี		
31 ธันวาคม 2557	7,775,468	6,962,826
31 ธันวาคม 2558	8,298,100	7,658,277
ค่าตัดจำหน่ายที่รวมอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่		
31 ธันวาคม 2557	3,644,193	3,458,161
31 ธันวาคม 2558	3,627,144	3,412,837

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ซึ่งตัดจำหน่ายเต็มมูลค่าแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่โดยราคาทุนเดิมก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวนรวมประมาณ 33 ล้านบาท และ 33 ล้านบาท ตามลำดับ (เฉพาะบริษัทฯ: 25 ล้านบาท และ 25 ล้านบาท ตามลำดับ)

14. สินทรัพย์/หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

14.1 สินทรัพย์/หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี ประกอบด้วยผลกระทบทางภาษีที่เกิดจากรายการดังต่อไปนี้

(หน่วย: บาท)

		งบการเงินรวม		ส่วนเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์/ หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี สำหรับปีสิ้นสุดวันที่	
31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม			
2558	2557	2558	2557		
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่เกิดจาก:					
ขาดทุนทางภาษีสะสมยกมาไม่เกินห้ารอบบัญชีและ					
คาดว่าจะได้ใช้ประโยชน์ได้					
3,973,912	3,973,912	-	-		
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย					
-	-	-	2,635 ⁽²⁾		
<u>3,973,912</u>	<u>3,973,912</u>				
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่เกิดจาก:					
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อค้า					
20,045,846	26,668,260	6,622,414 ⁽¹⁾	(8,415,850) ⁽¹⁾		
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย					
81,974,110	71,363,967	(10,610,143) ⁽²⁾	(45,148,651) ⁽²⁾		
<u>102,019,956</u>	<u>98,032,227</u>				

⁽¹⁾ แสดงในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

⁽²⁾ แสดงในส่วนของกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น

(หน่วย: บาท)

		งบการเงินเฉพาะกิจการ		ส่วนเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์/ หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี สำหรับปีสิ้นสุดวันที่	
31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม			
2558	2557	2558	2557		
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่เกิดจาก:					
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อค้า					
20,045,846	26,668,260	6,622,414 ⁽¹⁾	(8,415,850) ⁽¹⁾		
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย					
81,972,457	71,363,967	(10,608,490) ⁽²⁾	(45,148,651) ⁽²⁾		
<u>102,018,303</u>	<u>98,032,227</u>				

⁽¹⁾ แสดงในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

⁽²⁾ แสดงในส่วนของกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายการผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ซึ่ง บริษัทฯและบริษัทย่อยไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี เนื่องจากฝ่ายบริหารได้ประเมินแล้ว เห็นว่าบริษัทฯและบริษัทย่อยอาจไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำรายการดังกล่าวมาใช้ ประโยชน์ได้ทั้งนี้ รายการผลแตกต่างชั่วคราวดังกล่าวประกอบด้วย

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2558	2557	2558	2557
ขาดทุนทางภาษีสะสมยกมาไม่เกิน				
ห้ำรอบบัญชี	968,550,765	622,606,557	890,617,688	564,967,299
ค่าเผื่อการค้ำยค่า	144,959,233	144,959,233	144,959,233	144,959,233
สำรองผลประโยชน์ระยะยาว	15,050,626	15,407,935	10,194,023	11,140,413
อื่นๆ	10,437,970	6,674,288	10,444,580	6,666,697

14.2 ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม
	2558	2557	2558	2557
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน:				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลระหว่างปี	-	-	-	-
ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี:				
ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่าง				
ชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่าง				
ชั่วคราว	6,622,414	(8,415,850)	6,622,414	(8,415,850)
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้ที่รับรู้ใน				
ส่วนของกำไรหรือขาดทุน	6,622,414	(8,415,850)	6,622,414	(8,415,850)

รายการกระทบยอดจำนวนเงินระหว่างรายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้กับผลคูณของขาดทุนทางบัญชีกับอัตราภาษีเงินได้ที่ใช้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 สามารถแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2558	2557	2558	2557
ขาดทุนทางบัญชีก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(505,619,627)	(307,856,293)	(477,583,404)	(281,355,661)
อัตราภาษีเงินได้	20%	20%	20%	20%
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้	101,123,925	61,571,259	95,516,681	56,271,133
ผลกระทบทางภาษีสุทธิของรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษี	(3,920,954)	(1,958,413)	(3,531,232)	(1,693,888)
ผลกระทบภาษีเงินได้รอตัดบัญชีจากขาดทุนสำหรับปีส่วนที่คาดว่าจะไม่ได้ใช้ประโยชน์	(90,580,557)	(68,028,696)	(85,363,035)	(62,993,095)
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้ที่รับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	6,622,414	(8,415,850)	6,622,414	(8,415,850)

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2558	2557	2558	2557
ภาษีเงินได้ที่เกิดจาก:				
กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	(11,452,695)	(50,373,560)	(11,452,560)	(50,373,560)
กำไรจากการขายเงินลงทุนเพื่อขายระหว่างปีที่โอนไปรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	844,070	5,215,571	844,070	5,215,571
โอนกลับรายการกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขายเนื่องจากถือจนครบกำหนด	(1,518)	11,974	-	9,339
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในส่วนของ (กำไร) ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(10,610,143)	(45,146,015)	(10,608,490)	(45,148,650)

15. เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทฯมียอดคงค้างเจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อจำแนกตามประเภทหนี้สิน ดังนี้

	(หน่วย: บาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557
เบี้ยประกันภัยต่อค้างจ่าย	11,239,489	14,960,703
รวมเจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	11,239,489	14,960,703

16. สำรองประกันชีวิต

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทฯมีรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงในสำรองประกันชีวิต ดังนี้

	(หน่วย: บาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2558	2557
ยอดคงเหลือต้นปี	3,188,372,320	3,149,347,346
เงินสำรองประกันภัยสำหรับเบี้ยรับในปี และสำรองที่เพิ่มขึ้น สำหรับกรมธรรม์ที่ยังมีผลบังคับ	494,611,014	407,567,590
ผลประ โยชน์จ่ายตามกรมธรรม์สำหรับการตาย การครบกำหนด การเวนคืนกรมธรรม์ ผลประ โยชน์และค่าสินไหมทดแทนอื่นๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างปี	(314,207,163)	(368,542,616)
ยอดคงเหลือปลายปี	3,368,776,171	3,188,372,320

17. ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้ำจ่าย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทฯมีรายละเอียดผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้ำจ่าย ดังนี้

	(หน่วย: บาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557
เงินค่ามรดกกรม	1,500,000	1,150,000
เงินครบกำหนด	140,000	140,000
เงินปันผล	17,483,799	18,986,749
เงินคืนตามเงื่อนไขกรมธรรม์	67,600,818	65,028,824
อื่นๆ	1,275,211	1,101,723
รวมผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้ำจ่าย	87,999,828	86,407,296

18. สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้ำจ่าย

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทฯมีรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงในค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้ำจ่าย ดังนี้

	(หน่วย: บาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2558	2557
ยอดคงเหลือต้นปี	8,450,788	3,485,470
ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นระหว่างปี	50,826,530	36,840,256
ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนจ่ายระหว่างปี	(45,728,396)	(31,874,938)
ยอดคงเหลือปลายปี	13,548,922	8,450,788

19. สำรองเบี้ยประกันภัย

สำรองเบี้ยประกันภัย หมายถึง ภาระผูกพันตามสัญญาประกันภัยซึ่งเป็นจำนวนที่สูงกว่าระหว่างสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ และสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุด

19.1 สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้

	(หน่วย: บาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2558	2557
ยอดคงเหลือต้นปี	34,831,761	35,601,535
เบี้ยประกันภัยสำหรับปี	251,689,526	223,550,441
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้ในระหว่างปี	(261,808,959)	(224,320,215)
ยอดคงเหลือปลายปี	24,712,328	34,831,761

19.2 สำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุด

	(หน่วย: บาท)	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2558	2557
ยอดคงเหลือต้นปี	16,886,317	17,192,608
ประมาณการค่าสินไหมที่จะเกิดขึ้นในระหว่างปี	124,049,587	106,773,807
ความเสียหายที่หมดสิ้นไปแล้วในระหว่างปี	(128,567,754)	(107,080,098)
ยอดคงเหลือปลายปี	12,368,150	16,886,317

20. ผลประโยชน์พนักงานค้างจ่าย

	(หน่วย: บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557
ผลประโยชน์ระยะสั้นค้างจ่าย	29,546,115	32,271,008	20,895,330	22,016,854
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวพนักงาน	15,050,625	15,407,935	10,194,023	11,140,413
รวมผลประโยชน์พนักงานค้างจ่าย	44,596,740	47,678,943	31,089,353	33,157,267

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวพนักงานเป็นภาระหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์และหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่น แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่	
	31 ธันวาคม		31 ธันวาคม	
	2558	2557	2558	2557
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ต้นปี	15,550,610	13,478,952	11,140,413	10,248,704
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	4,973,836	2,299,170	3,327,792	1,615,735
ต้นทุนดอกเบี้ย	454,703	495,634	294,813	376,305
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยส่วนที่เกิดจาก				
การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	432,620	132,924	309,790	(244,261)
การปรับปรุงจากประสบการณ์	(6,309,644)	-	(4,827,286)	-
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(51,500)	(856,070)	(51,500)	(856,070)
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ปลายปี	15,050,625	15,550,610	10,194,023	11,140,413
หนี้สินในช่วงเปลี่ยนแปลงที่ยังไม่รับรู้ของบริษัทย่อย	-	(142,675)	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	15,050,625	15,407,935	10,194,023	11,140,413

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะยาวพนักงานแสดงรวมอยู่ในส่วนกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่	
	31 ธันวาคม		31 ธันวาคม	
	2558	2557	2558	2557
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	4,973,836	2,299,170	3,327,792	1,615,735
ต้นทุนดอกเบี้ย	454,703	495,634	294,813	376,305
หนี้สินในช่วงที่เปลี่ยนแปลงที่รับรู้ในปี	-	142,675	-	-
กำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์				
ประกันภัย	-	132,924	-	(244,261)
รวมค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	5,428,539	3,070,403	3,622,605	1,747,779

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทฯและบริษัทย่อยคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้า เป็นจำนวนประมาณ 0.79 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: จำนวน 0.79 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ระยะเวลาเฉลี่ยล่วงหน้าในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวพนักงานของบริษัทฯและบริษัทย่อยอยู่ที่ 13.2 ปี และ 13.7 ปี ตามลำดับ (เฉพาะบริษัทฯ: 13.8 ปี และ 14.0 ปี ตามลำดับ)

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันประเมินสรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2558 (ร้อยละต่อปี)	2557 (ร้อยละต่อปี)
อัตราคิดลด	2.79%	3.14%
อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต	4.00%	4.00%
อัตราการเปลี่ยนแปลงในพนักงาน (ขึ้นอยู่กับระยะเวลาการทำงานของพนักงาน)	5.00% - 30.00%	5.00% - 30.00%

ผลกระทบจากการเพิ่มขึ้น (ลดลง) ของสมมติฐานที่สำคัญต่อสำรองผลประโยชน์ระยะยาวพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 สรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำรองผลประโยชน์ระยะยาวพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 เพิ่มขึ้น (ลดลง)		สำรองผลประโยชน์ระยะยาวพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	หากสมมติฐานเพิ่มขึ้น 1%	หากสมมติฐานลดลง 1%	หากสมมติฐานเพิ่มขึ้น 1%	หากสมมติฐานลดลง 1%
อัตราคิดลด	(1.18)	1.33	(0.77)	0.87
อัตราการขึ้นเงินเดือน	1.28	(1.15)	0.84	(0.75)
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน	(0.75)	0.81	(0.50)	0.54

21. ทุนเรือนหุ้น

เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2557 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2557 ของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติดังต่อไปนี้

- (ก) เพิ่มทุนจดทะเบียนจากทุนจดทะเบียนเดิมจำนวน 935 ล้านบาท เป็น 1,155 ล้านบาท โดยการจดทะเบียนหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 22 ล้านหุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 10 บาท คิดเป็นเงินรวม 220 ล้านบาท โดยหุ้นจำนวน 22 ล้านหุ้น นำมาเสนอขายแก่ผู้ถือหุ้นเดิมในอัตรา 1 หุ้นเดิมต่อ 0.235 หุ้นใหม่ ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นเดิมสามารถขอซื้อหุ้นใหม่เกินกว่าจำนวนที่มีสิทธิซื้อได้ แต่จำนวนหุ้นที่จองซื้อเกินสิทธิจะต้องไม่เกินสองเท่าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่ผู้ถือหุ้นรายนั้นมีสิทธิได้รับจัดสรรตามสัดส่วน
- (ข) จัดสรรหุ้นเพิ่มทุนตาม (ก) ข้างต้นและเสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม และในกรณีที่ผู้ถือหุ้นเดิมจองซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนไม่ครบตามจำนวนที่เสนอขายหรือสละสิทธิ์การจองซื้อ ให้คณะกรรมการและ/หรือกรรมการผู้มีอำนาจและ/หรือประธานเจ้าหน้าที่บริหารและ/หรือบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการหรือประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทฯ จัดสรรหุ้นที่เหลือนั้นให้กับผู้ถือหุ้นที่ได้มีการขอซื้อหุ้นใหม่เกินกว่าจำนวนที่สามารถซื้อได้ตามสิทธิ เงื่อนไข หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นและสมควรเพื่อให้สามารถจัดสรรหุ้นส่วนที่เหลือได้ครบถ้วน

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้จดทะเบียนการเพิ่มทุนจดทะเบียนดังกล่าวกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2557 และได้รับชำระเงินเพิ่มทุนเต็มจำนวน เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557

เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2558 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2558 ของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติดังต่อไปนี้

- (ก) เพิ่มทุนจดทะเบียนจากทุนจดทะเบียนเดิมจำนวน 1,155 ล้านบาท เป็น 1,375 ล้านบาท โดยการจดทะเบียนหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 22 ล้านหุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 10 บาท คิดเป็นเงินรวม 220 ล้านบาท โดยหุ้นจำนวน 22 ล้านหุ้น นำมาเสนอขายแก่ผู้ถือหุ้นเดิมในอัตรา 1 หุ้นเดิมต่อ 0.1904 หุ้นใหม่ ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นเดิมสามารถขอซื้อหุ้นใหม่เกินกว่าจำนวนที่มีสิทธิซื้อได้ แต่จำนวนหุ้นที่จองซื้อเกินสิทธิจะต้องไม่เกินสองเท่าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่ผู้ถือหุ้นรายนั้นมีสิทธิได้รับจัดสรรตามสัดส่วน
- (ข) จัดสรรหุ้นเพิ่มทุนตาม (ก) ข้างต้นและเสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม และในกรณีที่ผู้ถือหุ้นเดิมจองซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนไม่ครบตามจำนวนที่เสนอขายหรือสละสิทธิ์การจองซื้อ ให้คณะกรรมการและ/หรือกรรมการผู้มีอำนาจและ/หรือประธานเจ้าหน้าที่บริหารและ/หรือบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการหรือประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทฯ จัดสรรหุ้นที่เหลือนั้นให้กับผู้ถือหุ้นที่ได้มีการขอซื้อหุ้นใหม่เกินกว่าจำนวนที่สามารถซื้อได้ตามสิทธิ เงื่อนไข หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นและสมควรเพื่อให้สามารถจัดสรรหุ้นส่วนที่เหลือได้ครบถ้วน

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้จดทะเบียนการเพิ่มทุนจดทะเบียนดังกล่าวกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2558 และได้รับชำระเงินเพิ่มทุนเต็มจำนวน เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2558

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557รายการเคลื่อนไหวของทุนจดทะเบียน ออกจำหน่าย และชำระแล้วของบริษัทฯ เป็นดังนี้

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557	
	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน (บาท)
ทุนจดทะเบียน:				
ยอดคงเหลือ ณ วันต้นปี	115,500,000	1,155,000,000	93,500,000	935,000,000
จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์ในระหว่างปี	22,000,000	220,000,000	22,000,000	220,000,000
ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี	137,500,000	1,375,000,000	115,500,000	1,155,000,000
ทุนออกจำหน่ายและชำระแล้ว:				
ยอดคงเหลือ ณ วันต้นปี	115,500,000	1,155,000,000	93,500,000	935,000,000
ออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นในระหว่างปี	22,000,000	220,000,000	22,000,000	220,000,000
ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี	137,500,000	1,375,000,000	115,500,000	1,155,000,000

22. สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

23. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่น่าเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทฯที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน ทั้งนี้ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของบริษัทฯ คือ กรรมการผู้มีอำนาจและประธานเจ้าหน้าที่บริหารร่วมกับสำนักงานส่วนภูมิภาค

เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน บริษัทฯและบริษัทย่อยจัดโครงสร้างองค์กรเป็นหน่วยธุรกิจตามประเภทธุรกิจ คือ ธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจการจัดการกองทุน

บริษัทฯและบริษัทย่อยไม่มีการรวมส่วนงานดำเนินงานเป็นส่วนงานที่รายงานข้างต้น

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน บริษัทฯและบริษัทย่อยประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงาน โดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานและสินทรัพย์รวมซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานและสินทรัพย์รวมในงบการเงิน

การบันทึกบัญชีสำหรับรายการระหว่างส่วนงานที่รายงานเป็นไปในลักษณะเดียวกับการบันทึกบัญชีสำหรับรายการธุรกิจกับบุคคลภายนอก

ข้อมูลรายได้ และกำไรของส่วนงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558		
	ธุรกิจประกันชีวิต	ธุรกิจการจัดการกองทุน	รวม
รายได้			
เบี้ยประกันภัยรับ	720,109,301	-	720,109,301
หัก: เบี้ยประกันภัยต่อ	(19,338,383)	-	(19,338,383)
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	700,770,918	-	700,770,918
บวก: สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้	10,119,433	-	10,119,433
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้	710,890,351	-	710,890,351
รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	6,529,758	-	6,529,758
รายได้จากการลงทุนสุทธิ	101,580,529	1,042,913	102,623,442
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	-	135,501,952	135,501,952
รวมรายได้	819,000,638	136,544,865	955,545,503
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย			
เงินสำรองประกันภัยเพิ่มขึ้นจากปีก่อน	180,403,851	-	180,403,851
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์และ			
ค่าใช้จ่ายในการจัดการผลประโยชน์	638,046,265	-	638,046,265
ค่าสินไหมทดแทนและ			
ค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน	50,826,530	-	50,826,530
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	27,710,752	-	27,710,752
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	69,340,643	-	69,340,643
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	326,436,290	167,560,738	493,997,028
รวมค่าใช้จ่าย	1,292,764,331	167,560,738	1,460,325,069
ขาดทุนจากการดำเนินงานก่อนรายได้อื่นและ			
ค่าใช้จ่ายอื่น	(473,763,693)	(31,015,873)	(504,779,566)
รายได้อื่น	934,348	3,361	937,709
เงินสมทบคณะกรรมการกำกับและ			
ส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย	(1,058,144)	-	(1,058,144)
เงินสมทบกองทุนประกันชีวิต	(719,626)	-	(719,626)
ขาดทุนก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(474,607,115)	(31,012,512)	(505,619,627)
รายได้ภาษีเงินได้	6,622,414	-	6,622,414
ขาดทุนสำหรับปี	(467,984,701)	(31,012,512)	(498,997,213)

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557		
	ธุรกิจประกันชีวิต	ธุรกิจการจัดการกองทุน	รวม
รายได้			
เบี้ยประกันภัยรับ	510,138,563	-	510,138,563
หัก: เบี้ยประกันภัยต่อ	(2,074,078)	-	(2,074,078)
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	508,064,485	-	508,064,485
บวก: สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยัง ไม่ถือเป็นรายได้	769,774	-	769,774
เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้	508,834,259	-	508,834,259
รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	410,818	-	410,818
รายได้จากการลงทุนสุทธิ	223,414,482	1,653,096	225,067,578
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	-	154,311,246	154,311,246
รวมรายได้	732,659,559	155,964,342	888,623,901
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย			
เงินสำรองประกันภัยเพิ่มขึ้นจากปีก่อน	39,024,974	-	39,024,974
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์และ ค่าใช้จ่ายในการจัดการผลประโยชน์	503,917,496	-	503,917,496
ค่าสินไหมทดแทนและ ค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน	36,840,256	-	36,840,256
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	88,324,803	-	88,324,803
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	74,597,805	-	74,597,805
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	267,359,771	185,216,492	452,576,263
รวมค่าใช้จ่าย	1,010,065,105	185,216,492	1,195,281,597
ขาดทุนจากการดำเนินงานก่อนรายได้อื่นและ ค่าใช้จ่ายอื่น	(277,405,546)	(29,252,150)	(306,657,696)
รายได้อื่น	205,218	1,495	206,713
เงินสมทบคณะกรรมการกำกับและ ส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย	(895,164)	-	(895,164)
เงินสมทบกองทุนประกันชีวิต	(510,146)	-	(510,146)
ขาดทุนก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(278,605,638)	(29,250,655)	(307,856,293)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(8,415,850)	-	(8,415,850)
ขาดทุนสำหรับปี	(287,021,488)	(29,250,655)	(316,272,143)

สินทรัพย์ของส่วนงานของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: บาท)

สินทรัพย์	ธุรกิจการกรจัด			สินทรัพย์ที่	
	ธุรกิจประกันชีวิต	กองทุน	รวมส่วนงาน	ปันส่วนไม่ได้	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	4,061,774,487	101,366,468	4,163,140,955	-	4,163,140,955
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557	4,065,381,350	130,119,812	4,195,501,162	-	4,195,501,162
หนี้สิน					
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	3,963,451,035	26,648,323	3,990,099,358	-	3,990,099,358
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557	3,762,855,164	28,932,379	3,791,787,543	-	3,791,787,543

บริษัทฯ และบริษัทย่อยดำเนินธุรกิจในเขตภูมิศาสตร์เดียว คือประเทศไทย ดังนั้นรายได้และสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในงบการเงิน จึงถือเป็นการรายงานตามเขตภูมิศาสตร์แล้ว

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายได้จากลูกค้ารายใหญ่คิดเป็นอัตราร้อยละของรายได้รวม ดังนี้

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557	
	จำนวนราย	อัตราร้อยละ ของรายได้รวม	จำนวนราย	อัตราร้อยละ ของรายได้รวม
ลูกค้าส่วนงานธุรกิจประกันชีวิตรายใหญ่	3	23%	-	-
ลูกค้าส่วนงานธุรกิจกองทุน	-	-	1	14%

24. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558	2557	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558	2557
ค่าใช้จ่ายพนักงานที่ไม่ใช่ค่าใช้จ่าย การรับประกันภัยและการจัดการ ค่าสินไหมทดแทน	233,812,213	222,526,403	187,125,955	178,572,489
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และ อุปกรณ์ที่ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายการรับ ประกันภัย	91,265,898	73,810,099	80,597,038	62,600,051
ค่าภาษีอากร	5,372,712	5,802,120	5,372,712	5,802,120
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ (โอนกลับ)	48	(166,177)	48	(166,117)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น	163,546,157	150,603,818	53,340,537	20,551,228
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	493,997,028	452,576,263	326,436,290	267,359,771

25. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558	2557	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558	2557
เงินเดือนและค่าแรงงาน	154,779,896	145,503,158	131,980,802	117,889,286
เงินประกันสังคม	1,272,581	1,423,776	1,098,588	964,499
เงินสมทบโครงการผลประโยชน์พนักงาน				
ที่กำหนดไว้ (หมายเหตุ 26)	6,373,393	5,885,528	5,123,173	4,609,480
ผลประโยชน์อื่น ๆ	71,460,497	76,213,064	58,941,914	61,626,347
รวมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	233,886,367	229,025,526	197,144,477	185,089,612

26. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ และพนักงานบริษัทฯ ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยบริษัทฯ และพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 5 ของเงินเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทหารไทย จำกัด และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ในระหว่างปี 2558 และ 2557 บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 6.4 ล้านบาท และ 5.9 ล้านบาท ตามลำดับ (เฉพาะบริษัทฯ: 5.1 ล้านบาท และ 4.6 ล้านบาท ตามลำดับ)

27. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารขาดทุนสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานแสดงการคำนวณ ได้ดังนี้

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2558	2557
จำนวนหุ้นสามัญต้นปี (หุ้น)	115,500,000	93,500,000
จำนวนหุ้นสามัญเพิ่มทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักออกอยู่ในระหว่างปี (หุ้น)	16,936,986	7,715,068
จำนวนหุ้นสามัญปลายปี (หุ้น)	132,436,986	101,215,068

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่	
	31 ธันวาคม		31 ธันวาคม	
	2558	2557	2558	2557
ขาดทุนสำหรับปีส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ (บาท)	(493,389,969)	(313,373,561)	(470,960,990)	(289,771,511)
จำนวนหุ้นสามัญด้วยวิธีดาวน์น้ำหนักร (หุ้น)	132,436,986	101,215,068	132,436,986	101,215,068
ขาดทุนต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	(3.73)	(3.10)	(3.56)	(2.86)

28. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างปี บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างบริษัทฯและบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2558	2557	2558	2557	
รายการธุรกิจกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน					
บริษัทย่อย					
รายได้ค่าบริการจัดการ	-	-	4,606	3,778	ตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าธรรมเนียมการบริหารเงินลงทุน	-	-	6,715	6,488	ร้อยละ 0.30 ต่อปี ของมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของกองทุนส่วนบุคคลจากบริษัทฯ
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน					
(สัมพันธ์โดยมีผู้ถือหุ้นกลุ่มเดียวกัน หรือเป็นผู้ถือหุ้นกลุ่มบริษัท)					
ค่าบริการจ่าย	8,021	4,796	7,988	3,442	ตามที่ตกลงร่วมกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน มีดังนี้

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม		31 ธันวาคม	
	2558	2557	2558	2557
ยอดคงค้างกับบริษัทย่อย				
ลูกหนี้บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ⁽¹⁾	-	-	1,128,452	958,675
เจ้าหนี้บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ⁽²⁾	-	-	585,435	608,863
ยอดคงค้างกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
(สัมพันธไมตรีโดยการมีผู้ถือหุ้นกลุ่มเดียวกันหรือเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท)				
ลูกหนี้บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ⁽¹⁾	32,926	3,514	32,926	3,514
เจ้าหนี้บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ⁽²⁾	227,883,922	204,909,704	224,581,146	201,827,997

⁽¹⁾ แสดงเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์อื่น

⁽²⁾ แสดงเป็นส่วนหนึ่งของหนี้สินอื่น

29. ผลประโยชน์ที่จ่ายแก่กรรมการและผู้บริหารสำคัญ

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานที่ให้แก่กรรมการและผู้บริหารสำคัญดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2558	2557	2558	2557
ผลประโยชน์ระยะสั้น	87.1	87.5	54.7	57.8
ผลประโยชน์ระยะยาว	2.9	1.7	1.5	1.3
รวม	90.0	89.2	56.2	59.1

30. หลักทรัพย์ประกันวางไว้กับนายทะเบียนประกันชีวิต

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทฯได้วางหลักทรัพย์ไว้กับนายทะเบียนประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิตดังต่อไปนี้

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2558		31 ธันวาคม 2557	
	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม
พันธบัตรรัฐบาล	20,118,672	22,603,975	20,149,120	22,709,031

31. ทรัพย์สินที่จัดสรรไว้เป็นเงินสำรองวางไว้กับนายทะเบียนประกันชีวิต

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทฯ ได้วางหลักทรัพย์ไว้เป็นเงินสำรองประกันชีวิตกับนายทะเบียนประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิตดังต่อไปนี้

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2558		31 ธันวาคม 2557	
	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม
พันธบัตรรัฐบาล	887,572,194	992,751,426	841,339,156	975,318,233

32. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

32.1 ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาระยะยาว

(ก) บริษัทฯและบริษัทย่อยได้ทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าที่ดินและอาคารสำหรับใช้เป็นสำนักงานสาขาในต่างจังหวัด รถยนต์ อุปกรณ์และสัญญาบริการ อายุของสัญญามีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ถึง 4 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานที่บอกเลิกไม่ได้ ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

จ่ายชำระภายใน	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557	31 ธันวาคม 2558	31 ธันวาคม 2557
1 ปี	6.6	5.2	6.1	4.7
1 ถึง 4 ปี	0.8	2.3	0.5	1.5
	7.4	7.5	6.6	6.2

(ข) ปี 2557 บริษัทฯได้ทำสัญญาบริหารจัดการกับบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน แมงู โลไฟ (ประเทศไทย) จำกัด (“บริษัทย่อย”) โดยกำหนดค่าบริหารจัดการในอัตราปีละ 4 ล้านบาท ทั้งนี้ภายหลังปี 2560 บริษัทฯมีแนวโน้มว่าหากต้นทุนที่บริษัทฯให้บริการแก่บริษัทย่อยสูงกว่าค่าบริหารจัดการแล้ว บริษัทฯและบริษัทย่อยจะร่วมกันกำหนดอัตราค่าบริหารจัดการอีกครั้งหนึ่ง

32.2 คดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทฯมีคดีความฟ้องร้องคงค้างดังต่อไปนี้

- (ก) คดีความฟ้องร้องที่ศาลแรงงานกลาง 2 คดีที่ถูกฟ้องโดยอดีตพนักงานของบริษัทฯ โดยมีทุนทรัพย์รวมจำนวน 80.7 ล้านบาท ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2558 และ 29 มกราคม 2559 ศาลชั้นต้นพิพากษาให้บริษัทชำระค่าเสียหาย จำนวน 1 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย ร้อยละ 7.5 ต่อปี อย่างไรก็ตาม บริษัทฯอยู่ระหว่างกระบวนการอุทธรณ์กลับและได้บันทึกสำรองเพื่อผลเสียหายในงบการเงินเป็นจำนวน 1.7 ล้านบาท
- (ข) คดีความฟ้องร้องที่ศาลแพ่ง 1 คดีที่ถูกฟ้องร้องโดยอดีตนายหน้าตัวแทนของบริษัทฯในฐานะเลิกสัญญาโดยไม่เป็นธรรม โดยมีทุนทรัพย์รวมจำนวน 11.4 ล้านบาท ทั้งนี้เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2558 ศาลชั้นต้นพิพากษาให้บริษัทชำระค่าเสียหายจำนวน 1.4 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม บริษัทฯได้ยื่นอุทธรณ์กลับและได้บันทึกสำรองเพื่อผลเสียหายในงบการเงินเป็นจำนวน 1.8 ล้านบาท

33. เครื่องมือทางการเงิน

33.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของบริษัทฯและบริษัทย่อยตามที่นิยามอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 107 “การแสดงรายการและเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน” ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เบี้ยประกันภัยค้ำรับ เงินลงทุนในหลักทรัพย์และเงินให้กู้ยืม บริษัทฯและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายในการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

ความเสี่ยงเกี่ยวกับการกระจุกตัวของสินเชื่อ ซึ่งเกิดจากเงินให้กู้ยืมและเบี้ยประกันภัยค้ำรับอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากผู้กู้ยืมและผู้เอาประกันภัยของบริษัทฯกระจายอยู่ในอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันและภูมิภาคต่างๆ ในประเทศ และมูลค่าสูงสุดของความเสี่ยงคือมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ดังกล่าวที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

บริษัทฯไม่คาดว่าจะมีความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากเงินให้กู้ยืม โดยมีกรรมธรรม์เป็นประกัน เนื่องจากบริษัทฯให้ผู้เอาประกันกู้ยืมเป็นจำนวนเงินที่น้อยกว่ามูลค่าเงินสดตามกรรมธรรม์ที่มีกับบริษัทฯ และความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากเงินให้กู้ยืม โดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกันมีมูลค่าสูงสุดเท่ากับมูลค่าตามบัญชีของเงินกู้ยืมหักด้วย มูลค่าที่บริษัทฯสามารถรับชำระคืนจากสินทรัพย์ที่นำมาจำนอง

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องกับฝากสถาบันการเงิน เงินลงทุนในหลักทรัพย์และเงินให้กู้ยืม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 สินทรัพย์ทางการเงินที่สำคัญสามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ย และสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่สามารถแยกตามระยะเวลาวันที่ครบกำหนด หรือวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ (หากวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ถึงก่อน) ได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม						
	31 ธันวาคม 2558						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลงตาม ราคาลาด	ไม่มี ดอกเบี้ย	รวม	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)
	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ หรือวันครบกำหนด						
ภายใน 1 ปี	1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี					
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1	-	-	52	10	63	0.05 - 0.88
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - สุทธิ							
หลักทรัพย์รัฐบาลและ							
รัฐวิสาหกิจ	72	191	2,611	-	-	2,874	1.46 - 6.58
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	72	132	-	-	204	1.99 - 4.94
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	93	44	-	-	-	137	5.54 - 6.28
หน่วยลงทุน	-	-	-	-	396	396	-
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	189	1	1	-	-	191	4.50 - 19.00
รวม	355	308	2,744	52	406	3,865	

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม						
	31 ธันวาคม 2557						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลงตาม ราคาลาด	ไม่มี ดอกเบี้ย	รวม	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)
	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ หรือวันครบกำหนด						
ภายใน 1 ปี	1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี					
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1	-	-	66	21	88	0.05 - 1.13
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - สุทธิ							
หลักทรัพย์รัฐบาลและ							
รัฐวิสาหกิจ	110	202	2,630	-	-	2,942	1.98 - 7.40
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	51	130	-	-	181	3.11 - 4.94
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	140	-	-	-	140	5.54 - 6.28
หน่วยลงทุน	-	-	-	-	309	309	-
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	209	1	1	-	-	211	4.50 - 19.00
รวม	320	394	2,761	66	330	3,871	

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ						อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)
	31 ธันวาคม 2558						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลงตาม ราคาตลาด	ไม่มี ดอกเบี้ย	รวม	
	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ หรือวันครบกำหนด						
ภายใน 1 ปี	1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี					
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1	-	-	43	9	53	0.05 - 0.88
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - สุทธิ							
หลักทรัพย์รัฐบาลและ							
รัฐวิสาหกิจ	2	191	2,611	-	-	2,804	3.85 - 6.58
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	72	132	-	-	204	1.99 - 4.94
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	93	44	-	-	-	137	5.54 - 6.28
หน่วยลงทุน	-	-	-	-	396	396	-
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	189	1	1	-	-	191	4.50 - 19.00
รวม	285	308	2,744	43	405	3,785	

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ						อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)
	31 ธันวาคม 2557						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลงตาม ราคาตลาด	ไม่มี ดอกเบี้ย	รวม	
	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ หรือวันครบกำหนด						
ภายใน 1 ปี	1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี					
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1	-	-	38	21	60	0.05 - 1.13
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - สุทธิ							
หลักทรัพย์รัฐบาลและ							
รัฐวิสาหกิจ	31	202	2,630	-	-	2,863	2.03 - 7.40
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	51	130	-	-	181	3.11 - 4.94
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	140	-	-	-	140	5.54 - 6.28
หน่วยลงทุน	-	-	-	-	309	309	-
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	209	1	1	-	-	211	4.50 - 19.00
รวม	241	394	2,761	38	330	3,764	

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องคือความเสี่ยงที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยอาจได้รับความเสียหายอันสืบเนื่องมาจากการที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดและ/หรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้เพียงพอตามความต้องการและทันต่อเวลาที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะต้องนำไปชำระภาระผูกพันได้เมื่อครบกำหนด บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยและเพื่อให้ผลกระทบจากความผันผวนของกระแสเงินสดลดลง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 วันที่ที่ครบกำหนดของสินทรัพย์ทางการเงินนับจากวันสิ้นรอบ
ระยะเวลารายงานมีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม				
	ยอดคงเหลือของเครื่องมือทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558				
	เมื่อทวงถาม	น้อยกว่า			
	6 เดือน	6 เดือน - 1 ปี	1 ปี - 3 ปี	มากกว่า 3 ปี	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	62	1	-	-	63
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - สุทธิ					
หลักทรัพย์รัฐบาลและ					
รัฐวิสาหกิจ	-	72	-	85	2,874
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	-	-	62	142
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	-	93	44	137
หน่วยลงทุน	396	-	-	-	396
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	-	190	-	1	191
รวม	458	263	93	191	3,865

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม				
	ยอดคงเหลือของเครื่องมือทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557				
	เมื่อทวงถาม	น้อยกว่า			
	6 เดือน	6 เดือน - 1 ปี	1 ปี - 3 ปี	มากกว่า 3 ปี	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	87	1	-	-	88
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - สุทธิ					
หลักทรัพย์รัฐบาลและ					
รัฐวิสาหกิจ	-	45	65	23	2,809
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	-	-	40	141
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	-	-	95	45
หน่วยลงทุน	309	-	-	-	309
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	-	209	-	1	211
รวม	396	255	65	159	3,871

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ยอดคงเหลือของเครื่องมือทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558				
	เมื่อทวงถาม	น้อยกว่า			
	6 เดือน	6 เดือน - 1 ปี	1 ปี - 3 ปี	มากกว่า 3 ปี	
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	52	1	-	-	53
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - สุทธิ					
หลักทรัพย์รัฐบาลและ					
รัฐวิสาหกิจ	-	2	-	85	2,804
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	-	-	62	142
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	-	93	44	137
หน่วยลงทุน	396	-	-	-	396
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	-	190	-	-	191
รวม	448	193	93	191	3,785

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ยอดคงเหลือของเครื่องมือทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557				
	เมื่อทวงถาม	น้อยกว่า			
	6 เดือน	6 เดือน - 1 ปี	1 ปี - 3 ปี	มากกว่า 3 ปี	
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	59	1	-	-	60
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - สุทธิ					
หลักทรัพย์รัฐบาลและ					
รัฐวิสาหกิจ	-	10	21	23	2,809
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	-	-	40	141
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	-	-	95	45
หน่วยลงทุน	309	-	-	-	309
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	-	209	-	1	211
รวม	368	220	21	159	3,764

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทฯ มียอดคงเหลือของหนี้สินทางการเงินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศดังนี้

สกุลเงิน	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	หนี้สินทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม		อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)		(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
เหรียญสหรัฐอเมริกา	6.26	6.24	36.2538	33.1132

33.2 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม โดยการจัดลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 4.19 ดังนี้

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม						
	31 ธันวาคม 2558				31 ธันวาคม 2557		
	มูลค่ายุติธรรม				มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม			
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม							
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า							
ตราสารทุน	-	396,277,150	-	396,277,150	396,277,150	308,522,977	308,522,977
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย							
ตราสารหนี้	-	3,214,693,889	-	3,214,693,889	3,214,693,889	3,262,882,800	3,262,882,800
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	62,579,151	-	-	62,579,151	62,579,151	88,234,014	88,234,014
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด							
เงินฝากธนาคารพาณิชย์	-	6,264	-	6,264	6,264	6,157	6,157
เงินลงทุนทั่วไป	-	-	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000
เงินให้กู้ยืม	-	-	209,568,601	209,568,601	190,724,001	230,113,459	211,321,582

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ						
	31 ธันวาคม 2558				31 ธันวาคม 2557		
	มูลค่ายุติธรรม				มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม			
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม							
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า							
ตราสารทุน	-	396,277,150	-	396,277,150	396,277,150	308,522,977	308,522,977
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย							
ตราสารหนี้	-	3,144,935,747	-	3,144,935,747	3,144,935,747	3,183,809,797	3,183,809,797
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	53,467,306	-	-	53,467,306	53,467,306	60,107,240	60,107,240
เงินลงทุนที่จะถือจนครบกำหนด							
เงินฝากธนาคารพาณิชย์	-	6,264	-	6,264	6,264	6,157	6,157
เงินลงทุนทั่วไป	-	-	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000
เงินให้กู้ยืม	-	-	209,559,951	209,559,951	190,715,351	230,082,171	211,290,294

ในระหว่างปีปัจจุบัน ไม่มีกรโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีการประมาณการมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- (ก) มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่จะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้น ได้แก่ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประมาณโดยเทียบเคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน เนื่องจากมีระยะเวลาครบกำหนดระยะสั้นหรือมีอัตราดอกเบี้ยลอยตัวหรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่แต่มีระยะเวลาในการปรับอัตราดอกเบี้ยในระยะเวลาสั้น ซึ่งถือว่าอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวเป็นอัตราดอกเบี้ยเทียบเคียงอัตราตลาด
- (ข) มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อล่าสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปี มูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้คำนวณโดยใช้อัตราผลตอบแทนที่ประกาศโดยสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยและมูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนที่มีใช้หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิต่อหน่วยของหน่วยลงทุนที่ประกาศโดยผู้จัดการกองทุน
- (ค) มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด คำนวณตามหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าที่ยอมรับทั่วไป
- (ง) มูลค่ายุติธรรมของเงินให้กู้ยืมประมาณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยตลาดปัจจุบันของเงินให้กู้ยืมที่มีลักษณะคล้ายกัน
- (จ) เงินให้กู้ยืมโดยมีกรรมธรรม์ประกันภัย ประมาณโดยใช้วิธีการหาส่วนลดกระแสเงินสดโดยใช้อัตราดอกเบี้ยปัจจุบัน

34. เงินสมทบกองทุนประกันชีวิต

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2558	2557
ยอดเงินสมทบกองทุนประกันชีวิตสะสมต้นปี	3,172,360	2,662,214
เงินสมทบกองทุนประกันชีวิตระหว่างปี	719,626	510,146
ยอดเงินสมทบกองทุนประกันชีวิตสะสมปลายปี	3,891,986	3,172,360

35. การบริหารจัดการทุนของบริษัทฯ

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนที่สำคัญของบริษัทฯ คือ การจัดให้มีโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสม การดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และการดำรงเงินกองทุนให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

36. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2559 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2559 ของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติดังต่อไปนี้

- (ก) เพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทฯจากทุนจดทะเบียนจำนวน 1,375 ล้านบาท เป็น 1,605 ล้านบาท โดยการจดทะเบียนหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 23 ล้านหุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 10 บาท คิดเป็นเงินรวม 230 ล้านบาท โดยนำหุ้นเพิ่มทุนมาเสนอขายแก่ผู้ถือหุ้นเดิมในอัตรา 1 หุ้นเดิมต่อ 0.1672 หุ้นใหม่ ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นเดิมสามารถขอซื้อหุ้นใหม่เกินกว่าจำนวนที่มีสิทธิซื้อได้ แต่จำนวนหุ้นที่จองซื้อเกินสิทธิจะต้องไม่เกินสองเท่าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่ผู้ถือหุ้นรายนั้นมีสิทธิได้รับจัดสรรตามสัดส่วน
- (ข) จัดสรรหุ้นเพิ่มทุนตาม (ก) ข้างต้นและเสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม และในกรณีที่ผู้ถือหุ้นเดิมจองซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนไม่ครบตามจำนวนที่เสนอขายหรือสละสิทธิ์การจองซื้อ ให้คณะกรรมการและ/หรือกรรมการผู้มีอำนาจและ/หรือประธานเจ้าหน้าที่บริหารและ/หรือบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการหรือประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทฯ จัดสรรหุ้นที่เหลือนั้นให้กับผู้ถือหุ้นที่ได้มีการขอซื้อหุ้นใหม่เกินกว่าจำนวนที่สามารถซื้อได้ตามสิทธิ เงื่อนไข หรือดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นและสมควรเพื่อให้สามารถจัดสรรหุ้นส่วนที่เหลือได้ครบถ้วน

37. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทฯเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2559